

DARBININKAS

Vol. LXXXVI, Nr. 9
Kovas - March 2, 2001 Penktadienis-Friday

PERIODICALS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kaina
\$ 1.00

LIETUVOJE
ir apie
LIETUVĄ

- **Prezidentas Valdas Adamkus** vasario 26 d. kreipėsi į socialinės apsaugos ir darbo ministrę Viliją Blinkevičiūtę, prašydamas ištaisyti klaidą, kai įsigaliojus naujai pensijų tvarkai, savo darbo atsisakantiems pensininkams buvo priskaičiuota gerokai mažesnė pensija.

- **Lietuvos Seimo opozicinės Socialdemokratinės koalicijos frakcijos vadovai** mano, jog prezidentas Valdas Adamkus nepateisino visų vilčių, kurios buvo sudėtos į jį prieš rinkimus 1997 m.

- **Vienas nuteistųjų 1991 m.** sausio 13-sios antivalstybinio samokso byloje, buvęs SSKP leidyklos direktorius, 72-erį metų Leonas Bartoševičius vasario 26 d. buvo paleistas iš Laisvės atėmimo vietų ligoninės. Daugybė sunkių nepagydomų ligų sergantis nuteistas Laisvės atėmimo vietų ligoninėje praleido didžiąją dalį suėmimo laiko. L. Bartoševičius yra antrasis į laisvę paleistas nuteistas 1991 m. sausio 13-sios byloje. Vasario 23 d. į laisvę buvo paleistas 55 m. Jaroslavas Prokopovičius, buvęs VRM viešosios tvarkos skyriaus vyriausiasis inspektorius. Tuo tarpu trys sausio 13-osios perversmininkai - buvęs Lietuvos SSR kompartijos veikėjas 73 metų Mykolas Burokevičius, 61 m. Juozas Jermalaivičius ir 70-metis Juozas Kuolelis vasario 23 d. rytą buvo išvežti į Vilniaus griežto režimo pataisos darbų koloniją Rasų gatvėje baumės atlikti.

- **Lietuvos Ministras Pirmininkas Rolandas Paksas** apgailestauja dėl to, kad buvusiam Valstybės Turto fondo vadovui Stasiui Vaitkevičiui buvo išmokyta didžiulė išeitinė pašalpa, teigiama Vyriausybės spaudos tarnybos pranešime.

- **Buvęs Centro sąjungos vadovas Romualdas Ozolas**, pasitraukęs iš politinės veiklos, įkūrė plėtos, paramos ir labdaros fondą, kurio padedamas keltina aktyvinti visuomenę. Buvęs parlamentaras tikino įkūręs fondą, turėdamas vilčių visuomenę ir miestų seniūnijas padaryti aktyvesnius. Taip pat, padedant fondui, politikas ketina padėti spręsti problemas, kurioms neturėjo laiko dirbdamas Seime. Viena jų, pasak R. Ozolo, apšviesto Botanikos sodo Vingio parke atgaivinimo problema. Pirmasis fondo visuomeninis darbas - kovo 15 d. rengiama konferencija "UNESCO ir Lietuva". R. Ozolas pernai rudenį atsistatydino iš Centro sąjungos vadovo posto, šiai partijai patyrus triuškinamą pralaimėjimą Seimo rinkimuose. Centro sąjunga rinkimų proporcinėje sistemoje nesurinko penkių procentų balsų, todėl į Seimą pateko tik trys vienmandatėse apygardose išrinkti centristai.

- **Lietuvos Vyriausybės Strateginio planavimo komitetas** siūlys Seimui priimti Transporto priemonių savininkų ir valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymą šių metų pirmą pusmetį. Toks draudimas įsigaliojotų nuo 2002 metų, vasario 22 d. pranešė Vyriausybės spaudos tarnyba.

VILNIUS RENGIASI DALAI LAMOS VIZITUI

Vilniuje sudarytas Lietuvos Seimo nario Rolando Pavilionio vadovaujamas komitetas, kuris rūpinasi būsimu Tibeto politinio ir dvasinio vadovo XIV-ojo Dalai Lamos vizitu Lietuvoje. Numatoma, kad Nobelio taikos premijos laureatas Dalai Lama į Lietuvą atvyks birželio 24-26 dienomis.

Tai būtų jo antrasis apsilankymas Lietuvoje. Pirmąkart Vilniuje jis lankėsi 1991 metais. Kaip pranešė "Respublika", Dalai Lamos vizito organizaciniame komitete - daugiau kaip 30 politikų, rašytojų, menininkų.

Be R. Pavilionio, komitetui priklauso Seimo nariai Romanas Sedlickas, Povilas Jakučionis ir Egidijus Skarbalius, Tėvynės liaudies partijos lyde-

Politinis ir dvasinis Tibeto vadovas Dalai Lama

rė Laima Andrikenė, rašytoja Jurga Ivanauskaitė, alpinistas Vladas Vitkauskas, fotografas ir keliautojas Paulius Normantas, Vilniaus meras Artūras Zuokas. Pasak R. Pavilionio, Dalai Lama į Lietuvą atvyksta ne kaip politinis, o kaip dvasinis Tibeto vadovas.

Dalai Lama lankysis ir Kaune, kur sukurs mandalą -

sudėtingą tibetietiška simboli. Tibeto vadovas planuoja susitikti kardinolu Audriu Juozu Bačkium, sostinės meru A. Zuoku, politikais, akademiniu jaunuimu. Tariamasi ir dėl susitikimo su prezidentu Valdu Adamkumi.

Kovo 10-ąją, Tibeto nepriklausomybės dieną, mero A. Zuoko iniciatyva Užupyje ketinama iškelti Tibeto vėliavą, bus surengtas minėjimas. 1959 metais Dalai Lama, kuriam dabar 65-eri, pasitraukė iš Kinijos okupuoto Tibeto. Nuo to laiko jis gyvena tremtyje Indijos Dharamsalos mieste. Birželį jis ketina apsilankyti ir Latvijoje bei Estijoje.

Oficialusis Vilnius laiko Tibetą neatskiriama Kinijos Liaudies Respublikos dalimi. BNS

LENKIJOS LAIKRAŠTIS PRIEKAIŠTAUJA LIETUVAI

Lenkijos laikraštis "Trybuna" kviečia gelbėti "Konrado celę" Vilniuje, kurioje 1823 metais kalėjo Adomas Mickevičius.

Dienraštis primena, kad vienuolynas, kuriame yra celė, perduotas Vilniaus arkivyskupijai. Pasak dienraščio, arkivyskupija šį istorinį paminklą dvejimms metams išnuomojo vokiečių kompiuterių firmai "Delta-Tro-nik GmbH". Kitos vienuolyno patalpos išnuomos Lietuvos Muzikos akademijai ir Vilniaus technikos universitetui.

"Dabar vienoje iš svarbiausių

vieta, susijusių su A. Mickevičiumi, stovi kompiuteriai, o medinės grindis dengia kilimas, kuriuo vaikščiojantys jauni firmos darbuotojai nežino paslapties, taip traukiančios turistus", - rašo "Trybuna".

Laikraštis primena, kad ne tik tarpukariu, bet ir po karo, šioje vietoje vykdavo literatūriniai trečiadieniai. 1992 m. "Konrado celėje" į pirmąjį literatūrinį trečiadienį buvo atvykęs Nobelio premijos laureatas lenkų poetas Czesławas Miłoszas, žinomas lietuvių intelektualas

Tomas Venclova.

"Lietuviai, švelniai tartant, nėra prisirišę prie literatūrinių trečiadienių tradicijos ir apskritai nelabai noriai domisi Vilniaus lenkiška praeimi. Jie mieliau norėtų užmiršti ją", - priekaištauja "Trybuna".

Lenkijos laikraštis siūlo "Konrado cele" susidomėti Lenkijai, o konkrečiai - Lietuvos ir Lenkijos prezidentų globojamam Adomo Mickevičiaus fondui, kuris "galėtų padėti perduoti šį paminklą platesniam visuomenės ratui". BNS

PER SAVAITGALIO AUDRAS JAV ŽUVO AŠTUONI IR SUŽEISTA 30 ŽMONIŲ

Per savaitgalio audras Jungtinėse Valstijose žuvo mažiausiai aštuoni ir sužeista 30 žmonių, vasario 25 d. pranešė pareigūnai. Vasario 24 d. vakare Mississippi valstijoje praužė mažiausiai vienas tornadas, sugriovęs šimtus namų ir pareikalavęs penkių žmonių gyvybės.

"Manome, kad tornadas buvo apie 32 km ilgio ir 1,45 km pločio. Jis tiesiog nušlavė viską, kas pasitaikė jo kelyje", - sakė labiausiai nuo šio gamtos reiškinio nukentėjusio Pontotoko miesto, esančio 85 mylias į pietryčius nuo Memfio, meras Bill Rutledge.

Vasario 24 d. dėl apledėjusių kelių įvykusiose autoavarijose Indianoje ir Wisconsinie žuvo du žmonės, o dar vienas - dvejų metų berniukas - žuvo per tornadą Arkanzase.

Pasak B. Rutledge, Pontotoko apygardoje sugriauta mažiausiai 200 namų ir sugadinta daug automobilių. Meras negalėjo patvirtinti pranešimo apie dar vieną tornadą šioje apygardoje, neva įvykusį naktį į vasario 25 d.

Kai kuriose Mississippi valstijos vietose audros vėjų greitis buvo 90 mylių per val., krito smarki kruša.

AP, Reuters

LIETUVOJE GAUSĖJA EUROPOS SĄJUNGOS IR NATO ŠALININKŲ

Sausio pabaigoje atliktos apklausos duomenimis 53% apklaustųjų balsuotų už stojimą į Europos Sąjungą (ES) ir 46% už stojimą į NATO. 2000 liepą už stojimą į ES pasisakė 40%, o į NATO - 35%. Tarp stojimo į ES ir NATO priešininkų daugiausia yra kairiųjų pažiūrų žmoniai. Kita vertus, apie penktadalį stojimo į ES ir trečdalis stojimo į NATO priešininkų nepriskiria savęs jokiai politiniam sparnui. Šiuos duomenis pateikė bendra Lietuvos ir Didžiosios Britanijos bendrovė "Baltijos tyrimai".

Lietuvos rytas

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ MADRIDE

Ispanijos Karalystės sostinėje Madride vykęs iškilmingas diplomatinis priėmimas susilaukė 230 svečių iš visų kontinentų. Buvo atstovaujama virš penkiasdešimt valstybių. Jų tarpe - Europos Sąjungos valstybės ir šalys kandidatės: Rusijos Federacija, Ukraina, Kazachstanas, Vatikanas, Maltos Ordinas, Marokas ir Andora - šalys, kurios netrukus turės vizituojantį Lietuvos ambasadorių; Izraelis, Iranas ir Irakas, Japonija, Indija, Pakistanas, Filipinai, Indonezija, Tūnisis ir kitos.

Ispanijos Užsienio reikalų ministerijai atstovavo ambasadorius PHARE projektams Antonio Sanchez Jara, Protokolo generalinio direktorato atstovė Elena Azuar, Rytų Europos generalinio direktorato atstovė Esther Monterrubio. Gynybos mi-

nisterijai - Gynybos ir tarptautinių ryšių generalinis vicedirektorius generolas Felix Sanchez Roldan su kelių pulkininkų delegacija. Taip pat dalyvavo ES Komisijos atstovai Ispanijoje Miguel Molto, Bažnyčios, bankų, verslo, policijos generalinio komisariato, spaudos atstovai. Apie 30 lietuvių bendruomenės atstovų vaišino si lietuviškais gėrimais ir šačkočiu.

Šventės išvakarėse ambasadorius Vytautas Dambrava paskelbė spaudai specialų Vasario 16-osios sveikinimą bei pareiškimą ir davė pusvalandžio interviu radijo stočiai "La voz del mundo" (Pasaulio balsas). Glaustai apžvelgė Lietuvos istoriją, tautos rezistenciją, dabartinį valstybės gyvenimą kelyje į Europos Sąjungą ir NATO, pabrėždamas valstybės ryžtą ir

kvalifikacijas būti tų organizacijų pilnateise nare. Išryškinti lietuvių tautos laimėjimai švietimo, mokslo ir meno srityse, paminėti pasaulinių čempionatų laimėtojai, artėjanti jubilėjinė karaliaus Mindaugo vainikavimo 750 metų sukaktis. Šia proga ambasadorius perdavė Lietuvos Respublikos prezidento ir Vyriausybės sveikinimus Ispanijos karaliui Juan Carlos I, Vyriausybės vadovui Jose Maria Aznar, Parlamento vadovybei ir Madrido arkivyskupui kardinolui.

Plataus tiražo žurnalas "Revista de la Defensa" paskelbė direktoriaus Vincente Talon dvidešimties puslapių detalų iliustruotą reportažą apie Lietuvos ginkluotąsias pajėgas ir pasiūlymą tapti NATO nare.

Lietuvos Respublikos Ambasada Madride (Ispanija)

Mickevičiaus slėnis

JAV REMIA LIETUVOS INTEGRACIJĄ Į NATO

Jungtinių Amerikos Valstijų įsipareigojimas remti Lietuvos integracijos į NATO siekius, išreikštas Baltijos chartijoje, išlieka dvišalio bendradarbiavimo pagrindu gynybos ir saugumo srityje.

Tai sakoma buvusio JAV gynybos sekretoriaus Williamo Coheno atsisveikinimo laiške Lietuvos krašto apsaugos ministrui Linui Linkevičiui ir Krašto apsaugos ministerijai.

Ketverius metus prezidento Billo Clintono administracijoje dirbęs W. Cohen laiške pažymėjo, kad aktyvus Lietuvos dalyvavimas Taikos partnerystės programoje yra vertin-

gas dalykas, siekiant narystės Šiaurės aljanse, pranešė Lietuvos Krašto apsaugos ministerija.

Dėkodamas už patikimą bendradarbiavimą, supratimą ir draugystę, W.Cohen tikisi, kad tokie patys geri santykiai bus užmegzti ir su dabartiniu JAV gynybos sekretoriumi Donaldu Rumsfeldu.

W. Cohen gynybos sekretoriaus postą paliko šių metų sausį, po naujojo JAV prezidento George W. Bush inauguracijos. Lietuva tikisi pakvietimo į NATO per Aljanso viršūnių susitikimą 2002 metais.

BNS

PASIKEITIMAI ALAUS RINKOJE

"Baltic Beverages Holding AB" (BBH) vietoj Panevėžio "Kalnapilio" pasirinko Klaipėdos "Švyturį". Dabar BBH valdys "Utenos alų" ir "Švyturį". "Kalnapilis" bus parduotas. Taip nuspręsta po Konkurencijos tarybos nurodymo parduoti vieną alaus daryklą, kad nebūtų rinkos koncentracijos. "Kalnapilis" BBH nuosavybe tapo 1994 metais. Nuo to laiko į jį buvo nemažai inves-

tuota. "Kalnapilis" tapo techniškai moderniausia alaus darykla Lietuvoje. Tačiau po ilgų svarstymų ir analizės nuspręsta, kad jo prekinis ženklas silpnas, o galimybės plėstis į didesnę teritoriją menkesnės nei "Utenos alaus". Pasigirdus apie "Kalnapilio" pardavimą, beveik 14.5% - iki 5.15 lito - pabrango jo akcijos Lietuvos vertybinių popierių biržoje.

Lietuvos aidas

LIETUVOS DARBO BIRŽA INTERNETE

Lietuvos darbo birža ir IT bendrovė "Alna" pristatė naują darbo paieškos sistemą internete. Tikimasi, kad tai padės sumažinti nedarbą Lietuvoje, kuris jau pasiekė 13%. Pasak kūrėjų, ši darbo paieškos sistema turėtų tapti svarbių pokyčių darbo rinkoje priežastimi. Kuriant duomenų bazę, konsultavo Švedijos ekspertai. Bendra projekto vertė - apie 1.22 mln. litų, kuriuos skyrė Švedijos vyriausybė. Tikimasi, jog naujoji darbo birža internete įrodys, kad

valstybė gali teikti paslaugas savo piliečiams internetu, taip mažindama kaštus, gerindama savo įvaizdį ir taupydama piliečių laiką. Pagal naujausius duomenis Lietuvoje internetu naudojasi apie 8% visuomenės. Naująja paslauga visuomenės nariai, neturintys kompiuterių namuose, galės pasinaudoti bibliotekose, interneto kavinėse, mokyklose, užsiminta ir apie informacinių kioskų įrengimą viešose vietose.

Respublika, Lietuvos aidas

VILNIUJE SĖKMINGAI ATLIKTOS PERSODINIMO OPERACIJOS

Vilniaus Santariškių ligoninėje sėkmingai persodinti kaulų čiulpai dviems pacientams, sergantiems kraujo vėžiu. Vienai pacientei persodinti jos pačios kaulų čiulpai, kitam pacientui - sesers. Lietuvoje atlikta jau 11 tokių operacijų. Pirmą kartą kaulų čiulpai persodinti 1999 metų spalį. Iš devynių ligonių, kuriems buvo atlikta ši transplantacija, gyvi penki.

Respublika

LIETUVOS POLITINIAI KALINIAI TAMPA SOCIALDEMOKRATAIS

Į Socialdemokratų partiją įstojo trys sovietmečiu lageriuose kalėję buvę politiniai kaliniai. Tai 71 metų Stasys Stunguryš, 68 metų Albertas Žilinskas ir 81 metų Aleksandras Bendinskas. "Buvę politiniai kaliniai jaučiasi nuvilti. Jais nesirūpina jokia partija. Girdėjau, kad pasekti mūsų pavyzdžiu ketina ir daugiau žmonių", - "Lietuvos rytui" sakė septynerius metus sovietų lageryje praleidęs S.Stunguryš.

NTV

ASF teatruose:

Pastabos apie du
2001-jų spektaklius

Alfonsas NAKAS

Naujuosius metus sutikdami, su L.S. linkėjomės dažniau lankyti Alabamos Šekspyro festivalį (Alabama Shakespeare Festival -ASF, veikiantį Alabamos sostinėje, Montgomery'je). Proga pasitarkime anksčiau negu tikė-

jauši: keturiose ten nuvykę, 2001 sausio 26 vakare, Octagono tetare, matėme Pearl Cleage pjesę *Blues for an Alabama Sky*, o sausio 27 d. popietėje, Festivalio teatre – Moliere'o farsą *Scapin*. Čia apie abu spe-

ktaklius pateiksiu po keletą pastabų. Pradėsiu "Alabamos dangumi".

Žinodamas, kad veikalo autorė yra juodaodė (kaip dabar sakoma, African American), o prieš išvyką su turiniu susipažinti progos neturėjęs, į ASF vykdamas spėlioju matysiąs varganus vergus kurioje Alabamos medvilnės plantacijoje, ar kažką panašaus. Labai klydau! Pustrečios valandos pagyvenome tarp prasisiekusių, New Yorko Harleme ateitį kuriančių žmonių. O vaizduojamas laikas - 1930-jų vasara. Kodėl pjesės rašytoja Pearl Cleage veikalui davė tokį pavadinimą, sužinojome iš jos pokalbio su režisierium Chuck Smith. Nagi, vieną naktį, važiuodama Alabamos keliais, taip susižavėjusi dangaus vaizdu ir žvaigždžių mirkčiojimu, kad, automobilį sustabdžiusi, išlipusi ir ilgai tuo žvaigždėtu dangumi gėrėjusis. Žinoma, veikalui apie New Yorko Harlemą pavadinimas *Blues for an Alabama Sky* įgauna ir gilią prasmę: tai *Alabamos dangių nostalgija*...

Turiny moterų rūbų projektuotojas Guy Jacobs (vaidina labai temperamentingas Dexter Zollicoffer) kartu gyvena su alkoholike Angel Allen (Marsha Estell). Ją pamilsta Leland Cunningham (Morocco Omari), nuo kurio ji laukiasi kūdikio. Gydytojas Sam Thomas (Council Gargle), planuojas vesti ten pat gyvenančią, Harlema vargšams talkinančią, Delia Paterson (LaFern Watkins). Jis, prašomas, padaro Angelai abortą. Už prarastą kūdikį keršydamas, Lelandas daktarą nušauna. Guy Ja-

cobs priima pasiūlymą rūbus projektuoti Paryžiuje. Ten jis išvyksta su nušauto daktaro mylimąja Delia, Angėlą palikdamas vienišą, tik žiūrovų apgailimą.

Visi penki veikėjai - profesionalūs aktoriai, tad apie blogą vaidybą nėra kalbos. Scenarijus - dviejų aukštų Harlema pastatas su plačiais langais, per kuriuos, šviesoms užgesus, matėsi šampano gėrinėjimas. Per abu ilgus veiksmus atkimštas butelis pasviręs inde pūsojo, o šeimininkas Guy Jacobs dešimtis kartų iš jo "šampaną" pilstė, dešimtis tostų su visais kėlė. Tai buvo tiesiai besaikis veiksmas. Nepaisant vyraujančios liūdnos, dažnai tragiškos, atmosferos, šmaikštūs dialogai publiką vertė kvatoti.

Šis pastatymas manęs nesužavėjo, o veikiau nuvylė.

Moliere'o *Scapin* pastatyta didžiajame, Festivalio, teatre, labai erdvoje scenoje. Kai užsimenam apie Moliere'ą, tai tuoju prieš akis išnyra komedija *Le Malade imaginaire* (Isivaizdavęs, arba tariamasis ligonis). Ją aš mačiau, net pakartotinai, Stratfordo festivalyje, Kanadoj. Bet *Scapin* nieko panašaus į "Ligonį" neturi. *Scapin* neturi nė apčiuopiamo turinio. Programoj paašikinta, kad *Scapin* yra gudrus tarnas, kuris apgaudinėja savo ponus ir iš visų situacijų išeina laimėtoju. O tų apgavysčių ir laimėjimų - nors riešukėmis semk! Spektaklis neužtruko nė pilnų dviejų valandų, dargi su penkiolikos minučių pertrauka vidury. Bet ilgesnės trukmės nereikėjo, net išvaizduoti negalėjai. Lakstymai, (mukelta į 6 psl.)

Scena iš spektaklio "Blizai Alabamos dangui" (iš k. į deš.): akt. Council Cargle, Marsha Estell ir LaFern Watkins

Spektaklio "Scapin" scena (iš k. į deš.): akt. Chris Ensweiler, Michael Reilly, Scot Mann, Jenny Wales ir Devin Haqq

CENTURY 21 GEMINI LLC, 1283 Broad Street, Bloomfield, NJ 07003, didžiausia pasaulyje nekilnojamo turto kompanija siūlo jums savo paslaugas perkant, parduodant namą, nuomojant butą, ieškant patalpų biznui šiaurinėje New Jersey dalyje. NJ Licensed Real Estate agentė Jurgita Banytė maloniai kviečia kreiptis telefonu: (973) 441-5762 arba (973) 429-7400, arba e-mail jbyante97@hotmail.com Profesionalus aptarnavimas garantuotas !!!

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekilnojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2628.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose, kurie liečia testamentą paruošimą ir jo vykdymą, o taip pat nekilnojamo turto pirkimą ar pardavimą bei įvairius reikalus, susijusius su mokesčių (tax) mokėjimu. Advokatas dirba Connecticut valstijoje ir kalba lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. E-mail: jstrimaitis@aol.com Tel.: 860 651-0261. Fax 860 651-8376.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujojoje vietoje - OHLERT-RUGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas pirmadieniais 9:30-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979. E-mail: laisvesziburys@aol.com

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJĄ ir jos spaudą paremkime dabar: pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289-

per:
Pope Leo XIII Literary Fund, Inc.
9050 Troy Avenue
Evergreen Park, IL, 60642
Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Kasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 : 326-3150
- TAI MŪSŲ VIENIŲ VIETA -
- GAUSI PARODŲ SALE -

+

KVEČAS JONAS 1933-1976

"Western Union" jums siūlo nemokamą

minučių Tarptautinį Telefono Pokalbį*

kad galėtumėt pasikalbėti
su savo artimaisiais.

Iki kovo 22, 2001, jūs galite pasinaudoti 5-minučių nemokamu telefono pokalbiu, kiekvieną kartą pervedant pinigus per Western Union.* Naudokitės proga paskambinti savo artimiesiems bet kur pasaulyje.

- 1 Naudokitės Western Union paslauga persiųsti pinigus į bet kur už Jungtinių Amerikos Valstijų ribų.
- 2 Instrukciją rasite ant kvito.
- 3 Naudokitės proga paskambinti ir bendrauti su savo artimaisiais.

JAV ir Kanadoje, teiraukitės

1-800-325-6000

www.westernunion.com

** Paslauga negalioja, pervedant pinigus į Kanadą. Taip pat, pervedant pinigus iš miestų: Boston, Denver, Raleigh Durham ir Seattle.

WESTERN UNION | MONEY TRANSFER

Greičiausias pinigų persiuntimas visame pasaulyjeSM

* Negalioja kur uždrausta. Sužinoti telefoninio pokalbio taisykles, kreipkitės į Agentą.

© 2000 Western Union Holdings, Inc. Visos sąlygos išlieka. *Western Union Money Transfer and design" ir "Greičiausias pinigų persiuntimas visame pasaulyje" yra registruota ir/arba naudota JAV ir kitose šalyse. Pinigų pervedimas į užsienį, taip pat į Meksiką Pinigų keitimo kursas nustatytas Western Union arba Telecom, įskaitant pervedimo mokesčius. Kainos gali keistis be pranešimo. Telefono paslaugos suteiktos "Voz Pacifica Communications Inc." su dabar galiojančiais tarifais.

DARBININKASThe Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$45.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguojama REDAKCINĖ KOMISIJA —

Rankraščiai taisomi Redakcijos nuožiūra

Prisimenant Šv. Kazimierą

Yra įprasta laikyti didvyriu tą, kas auchoja savo gyvybę. Šventajame Rašte pasakyta: "Niekas neturi didesnės meilės kaip tas, kuris guldo savo gyvybę už savo bičiulius". Tačiau ne mažiau svarbu didvyriškai gyventi, kaip ir karzygiškai mirti. Gyventi toki gyvenimą, kuris kiekvienam žingsnyje reikalauja didelės savitvardos ir aukos, tvirtos valios ir

uolumo. Gyvenimas tada darosi artimas Šv. Rašto minčiai: aukoti net savo gyvybę, jei to reikia. Aukoti už kitus žmones, už savo tėvynę, už tiesą, už Kristų.

Artėti ir panašėti į Kristų - yra pamatinis šventų žmonių troškimas. Tuo siekimu ne tik jė patys kyla į Dievą, bet kelia ir savo tautą. Šventieji savo tautai rodo, "kuriuo būdu ji gali siekti šventumo, neprarasdama savo prigimties savybių" (A. Maceina).

Šv. Kazimieras (1458-1484), karalaitis, Lietuvos bei viso pasaulio lietuvių jaunimo globėjas, kol kas yra vienintelis oficialiai paskelbtas lietuvių tautos šventasis, kanonizuotas 1602 m. Bet ką žinome apie jo lietuvišką šventumą kelia? Tuo metu, kai buvo rašoma Šv. Kazimiero biografija, kone visiems šventiesiems buvo priskiriamas skaistumas, pamaldumas, gailestingumas, artimo ir Dievo meilė. Tačiau Šv. Kazimierui skirtose mišių maldose ypach pabrėžiama, kad Dievo įstatymą jis buvo įglaudęs į savo širdį: "Lex Dei eius in corde ipsius", o kunigų maldose dar sakoma, kad už Dievo įstatymą kovojęs iki mirties: "Iste sanctus pro lege Dei sui certavit ad mortem".

Sutikdami su tuo, kad tais žodžiais išreiškiamas Šv. Kazimiero uolumas vykdyti Dievo valią, randame ir jautrios teisinės sąmonės pasireiškimą. Senojoje Lietuvos valstybėje teisinės sąmonės supratimas buvo gana stiprus. Iš Šv. Kazimiero gyvenimo žinome, kaip jis valstybės reikaluose jis stengėsi būti teisingas.

Pastebime taip pat šventojo ramybę, kuklumą, saikumą - savybes, kurios yra ryškios lietuvių tautos būdė. Esama dar kitų Šv. Kazimiero bruožų, būdingų lietuvių prigimčiai: susikaupimo, susimąstymo, jautrumo, drovumo, užuojautos kito kančiai. Kristaus kančią Šv. Kazimieras taip giliai ir jautriai išgyveno, kad vienas vokiečių biografas mūsų tautos šventąjį pavadino "Skausminga užuojauta".

Tėvynės laisvės vertinimas ir gynimas yra liudijamas Bažnyčios pripažintu stebuklu: Šv. Kazimiero pasirodymu lietuvių kariams kovoje su rusais prie Dauguvos. Antgaminių reiškinių galima nesusprasti ir nevertinti, bet negalima paneigti, kad patriotizmas kaip dorybė yra itin išskirtina daugelio šventųjų gyvenime.

Viena pastebimiausių priežasčių yra Orleano Mergelė, Šv. Jovana Arkietė, Prancūzijos gynyje, kuri Anglijoje Bažnyčios vardu buvo pasmerkta ir sudeginta, bet vėliau paskelbta palaimintąja ir šventąja. Šv. Kazimieras gimė 27-eriems metams praėjus po Šv. Joanos sudeginimo, tačiau šventuoju buvo paskelbtas 400 metų anksčiau.

TAUTOS FONDAS IR IŠEIVIJA REMIA LIETUVOS MOKYKLAS

Lavoriškių mokykla - lietuviškumo židinys Vilniaus krašte

Tautos Fondo tarybos pirmininkas **Jonas Valaitis** atsako į "Darbininko" redaktoriaus **Juliaus Kelero** klausimus

Kaip Tautos Fondo atstovai Jūs ką tik lankėtės Lietuvoje, kur atidarėte Lavoriškių vidurinę mokyklą. Kodėl buvo pasirinktas būtent Lavoriškės, ne Jasiūnai, Šalčininkai, Visaginas ar dar koks lietuviškos dvasios stokojas Vilniaus rajono kampelis?

Atsakydamas norėčiau klausimą patikslinti tuo, kad aš mokyklos iškilmingame atidaryme dalyvavau kartu su mokiniais ir mokytojais, Lietuvos Vyriausybės ir Vilniaus apskrities atstovais. Kalbant apie kitas, Jūsų paminėtas Vilniaus krašto vietas, galiu pasakyti, kad man 1997-tųjų rugsėjį teko būti Jasiūnuose ir Šalčininkuose. Ten jau kuris laikas veikė pagrindinė ir vidurinė mokykla. Pastaroji, pavadinta Lietuvos Tūkstantmečio vardu, turi virš 600 mokinių ir veikia naujose Lietuvos Vyriausybės lėšomis pastatytose patalpose. Man buvo naujiena, kad Lietuvoje mokyklos metai rugsėjo 1-ąją pradėdami iškilmingai. Mokiniai ir tėvai mokytojams atneša gėlių, pasirodo su menine programa. Mokykla savo ruožtu svečius pavaišina. Kalbama atveju mokyklos metai pradėjo iškilmingai Šalčininkuose dalyvavo Seimo Pirmininkas V. Landsbergis, Švietimo ministras Zigmas Zinkevičius, Vilniaus apskrities viršininkas Alis Vidūnas ir dūdų orkestras. Mokiniai puikiai kalbėjo ir dainavo lietuviškai.

Visa tai padarė man tokį įspūdį, kad aš švietimo vadovų paklausiau, ar jie nenumato įsteigti daugiaau panašių mokyklų. Atsakymas buvo teigiamas ir su papildymu, kad labai būtų gera lietuvišką mokyklą turėti Lavoriškės, senoje istorinėje vietoje. Taip viskas ir prasidėjo. Vilniaus apskričiai trūko tokiam projektui lėšų ir Tautos Fondo parama su dėkingumu buvo priimta.

Gal pasidalintumėte plačiau atidarymo detalėmis, mokinių mokytojų, svečių nuotaikomis, aplinkinių gyventojų reakcija?

Lėšų rinkimas ir projektavimas bei statyba užtruko apie 2 ½ metų. Projekto paruošė ir jo vykdymą prižiūrėjo architektas Algirdas Nasvytis su savo padėjėjais.

Iškilmes prasidėjo Lavoriškių Šv. Jono Krikštytojo bažnyčioje. Mišias aukėjo vyskupas Jonas Boruta, SJ, jam talkino vietos klebonas A. Markauskas, kuris gerai kalba lietuviškai. Vyskupiui mokyklą pašventinus, durų raištį perkirpo, o vėliau gražias kalbas pasakė buvęs Apskrities viršininkas Alis Vidū-

šovnistams ši mokykla užklius, tačiau faktas, kad vietinis klebonas "lenkas" savo pavardę iš Markovskij pakeitė į Markauską, dokumentuose radęs, kad jo prosenelis Markausku vadinosi, yra ženklas, kad rimtų trukdymų nereikėtų laukti. Kaip aš pastebėjau, ir klebonas atidarymo metu su kitais giedojo Lietuvos

Prie Lavoriškių mokyklos įėjimo Tautos Fondo atstovai: reikalų vedėja V. Penikienė (viduryje, už mokinių), TF tarybos pirmininkas J. Valaitis (šalia jos, iš deš.) su akad. Z. Zinkevičium, mokytoja M. Tališauskienė (pirma iš deš.) ir mokiniais

nas, naujasis Apskrities viršininkas A. Kudzyš, Seimo Pirmininko A. Paulausko pavaduotojas Artūras Skardžius ir Švietimo ir mokslo ministerijos sekretorius Dainius Numgaudis, kuris perdavė ŠMM ministro p. Monkevičiaus sveikinimus. Aš kalbėjau TF-do vardu, pabrėždamas kalbą, tuo labiau valstybinės kalbos, mokyklos svarbą.

Tiek TF, tiek kiti svečiai atvežė įspūdingų lauktuvių: kompiuterį, pianiną ir asmeninių dovanėlių vaikams. Vaikai atsidėkodami lietuviškai dainavo ir pagrojo muzikos instrumentais.

Mokinių mokytojų ir svečių nuotaika buvo tikrai šventiška. Apylinkės gyventojų nuotaiką geriausiai nusako faktas, kad tik duris atidariusi mokykla yra užpildyta. Šiuo metu joje mokosi 44 berniukai ir mergaitės. Be abejo, keliems vietiniams lenkų

himnų.

Grįžtant prie naujosios Lavoriškių mokyklos - kas Jums padarė didžiausią įspūdį?

Šios mokyklos mokinukai jau praėjusiais metais mokėsi lietuviškoje mokykloje, kuri veikė kukliame privačiame pastate. Juos man teko jau tada, po metų ar mažiau, girdėti lietuviškai kalbant net savo tarpe. Kalba yra tautybės pagrindas, tačiau mokyklos lietuviškai kalbėti neraiška, kad jie užmirš kalbą, kuri kalbama namuose. Kiekvienam atveju jiems atsivers galimybė siekti aukštesnio ir aukštojo mokslo ir būti naudingais tėvynės Lietuvos piliečiais, sau ir Lietuvai. Tiesa, kad šių iškilmių pradžioje ir garbingi svečiai ir mokiniai su pakilimu sugiedojo Lietuvos himną.

Tai ir bus man padarę didžiausią įspūdį.

Ar Tautos Fondas ir toliau globos Lavoriškių mokyklą? Ar galėtumėte paminėti žmones, prisidėjusius prie šio naujojo lietuviškumo židinio užgimimo Lavoriškės?

Lavoriškių mokyklą jau įdunkrino sena vilnietė Gražutė Slapelytė-Sirutienė. Tai yra papildoma parama. Be to, TF kasmet Vilnijos mokyklų paramai iš savo narių aukų skiria ne mažiau 30,000 dol. ir nežada Lavoriškių išskirti.

Paminėti visus TF-do narius, kurie prisidėjo prie išskirtinai pavykusio projekto, būtų neįmanoma, kadangi jų buvo labai

daug. Aš pasistengsiu "atspėti" tuos, kuriuos "Darbininkas" vėnu ar kitu būdu galės pasiekti... 6000 dol. atėjo a.a. Aldonos Jankauskaitės vardu. Po 5000 dol. paaukojo Amerikos Tautinės Sąjungos Bostono skyrius, Z. Juškevičienė, Kazickų šeimos fondas, N. ir J. Valašiai 2500 dol. (įskaitant įdunkrinimą) G. Sirutienė, 1500 dol. Vyt. Maželis, 1100 dol. A. Sakalas. Po 1000 dol. D. Banaitis, dr. N. Bražėnaitė, M. ir J. Klivėčkos, A. ir St. Steponiai, B. ir J. Vasiai, R. ir A. Vedeckai, J. ir I. Vilgaliai ir dar eilė kitų.

Jūs šeima irgi parėmė Lavoriškių mokyklos statybą...

Taip, kaip jau minėjau. Dar padovanojom pianiną, kad kasdien skambėtų šioje mokykloje muzika ir lietuviškos dainos.

(nukelta į 4 psl.)

VLADAS BRAZIŪNAS

Vermonto vertikale,

13

arba

Žalio vermuto gūrkšnį žaliakalny

Įspūdžiai ir kt.: marginalinis marginy

(pradžią nr. 43)

Baltiškai (ir ne tik) mitiškai būtų - ant savo pasaulio pradžios, dar nepradėtos. Janyne Kursytė: "Latvių kosmogoninėse sakmėse (t.y. sakmėse apie pasaulio atsiradimą) atspindėtas momentas, kai, išskyrus du dieviškus brolius dyvinius Dievą ir Velnią bei pirmąjį chaoso erdvę - jūrą, nieko kito nėra. Dievas susirūpinęs klausia: "Kur mes imam žemę?". Velnias daug negalvodamas sako: "Tebūnie akmuo už žemę!". Kiekviena mūsų diena - šitų dieviškųjų dyvinių darbas. Senovės keltų eilėraštis "Elnio šauksmas", dienos malda: "Aš šiandien pakylu / Per Dievo galybę, kad jis mane vestų: / <...> Dievo kelias prieš mane atsivertų".

Pradėtas "Akmeninkelis" rašyt važiuojant iš Burlingtono, taisyta, rašytas New Yorko Metropoliten meno muziejaus salėse, baiginėtas Vilniuj, dukros butely, baigtas M. Mažvydo bibliotekoje, kur buvo atidaroma pasvaliečių dailininkų grupės "Rats" paroda. Kūnas klajūnas. O visą laiką sakiausi (ir maniau!) esantis reto sėsulumo, net nepasaslakumo žmogus. Vis dėlto pagalvojau, va toks jau gan užgyventas trikampis (vidury Lietuva): nuo Vermonto Amerikos šiaurėj iki Asuano pačiuose Egipto pietuose, nuo tenai - pro Gruziją, Armėniją (iš ten ir džazva ištikimoji, - kaip tą kavos virduklėlį kitaip pavadinsi?), pro Vidurinę Aziją - iki Krasnojarsko. Bent keturi žemynai. Daugiausia skraidyta. Ilgiausiai važiuota autobusų (atgal traukiniu): nuo Aleksandrijos iki Asuano; traukiniu

- nuo Krasnojarsko ligi Ivanovo. "Akmeninkelio" pavadinimas pasivogtas iš savęs: "Pro namus / akmeninkeliu juodu / juodas vakaras / žirgus prajodo...". Plentą, grindinį taip pavadina Utenoj ir Vilkavišky - Aukštaitijoj. Vermonto ir kiek pietesniems keliams. Įvardyt šitas žodis tinkamas dar labiau: kartais jie ne tik uolose, nuo tų uolų atitverti didžiuliais nailono tinklais ar mūro tvoromis, - kartais priešpriešines kelių juostas skiria ne kokios pievutės, ne metaliniai atitvarai, o taip pat - uolos, uolos, tikros jau kada išnykusių roplių keteros, dantytos ir smailos, tvirtos ir saugios: iš priešinės juostos išklydęs automobilis (tarkim, diplomato) ant tavęs tikrai neužlėks - gražiai ištiks anan granitinio luito šonan; tiesa, lygiai taip, jei kas, ištiktum ir tu pats.

diena dovana

rytas būtų kaip rytas
tik dienos nebebus
švyti piktas kaprizas
pro pernykščius lapus

aukso rastos ant lapų
rytmietinės žvaigždės
pavydės, kai anapus
aukso rastos mirksės

kai nukrės, vidur jūros
kosminės ant akmens
ką ten piktosios niurna?
ką ten šviesiosios lems?

Iš paskutinio laiško Lietuvon:

Būtų rytas kaip rytas, kaip jau įprastas, spėtas įprasti, tik... dienos nebebus. Bus bus, dar ir kokiai! Pabus ir bus. Pabudimo dovana - standžiai priklostytas lagaminas prie durų, prie naujos dienos

slenksčio, dar neperžengto. Išploviau džazvą. Reikėtų sugalvoti pasidrašinamą paskutinio džazvos plovimo ritualą. Kavą gersiu - paskutinįkart. Bus pusantros paros artėjimas namo. Pamaklinėjimas po Bostoną. Šešių valandų skrydis per vandenyną, - ton pusen skridom - daugiau kaip septynias: matyt, kokios nors oro srovės ar dar kas, bet taip visada. Bus nuovargis. Bus vėl maklinėjimas - po Londoną. Galutinis nusikalimas. Tada vėl skrydis. Oro uostas, Fabijoniškės. Mieliausi žmonės vėl stosis prieš mūsų atbukusius veidus... Oras pasiutusiai gražus, kaip vakar. Marškiniai kišenėj dar skimbčioja keli Lietuvos centai - mesiu Middlebury'o miestelio fontanelin priešais didelį raudoną Dariaus namą, vieną iš nedaugelio Middlebury namų - mūrinį. Aišku, seną, saugomą - niekas dabar tokių nebeatatytų. Stato, jei ne karkasinius, - daugiausia iš vietinių uolienų (tokie beveik visi ir koledžo pastatai). Ta statybos medžiaga - tradicinė.

Viduj, sienon atremti, stovi du dviračiai. Po aplinkinius miestelius, kaimus su Dariu taip ir nebebuvo kada žmoniškai pasivažinėti. Daug ko nebebuvo kada. Pasiilgom!.. Ir nenorim išsiskirti. Jei muitininkai leis, ir Londone dar valgysim Dilani keptas bundelas su žuvim ir su daržovėm.

Fontanelin įmečiau Europos centą. Lietuvos Vyti. Verleniškas balnakilpinis - kad kelias nedulkėtų! - vermuto gūrkšnį: *coup de l'étrier*. Į Vermonto sveikata!

- Lik sveikas, - sako tas.

- Ir tu, plačioji svaigalinga Amerika... - pats nežinodamas, įduoda man žodžius Jonas Mekas.

Čia užrašai baigiasi. Belieka prisiminimai. Ir guodžiantys ne-guodžiantys tos pačios Janynos Kursytės - pernai jai, mitologei, įteikta Baltijos asamblėjos mokslo premija, - taigi J. Kursytės žodžiai: "Prisiminimai, net ne mūsų asmeniniai, yra kaip nenuimama kelioninė kuprinė, kurią norom nenorom reikia temptis kartu". Niekad nežinau, kada ją, pasunkėjusią, atriši, ką iš dugno daugmaž atsitiktinai išgriebsi.

(pabaiga)

■ JAV valstybės sekretorius Colin Powell vasario 25 d. užtikrino Kuveitą, kad Irakas niekada nebegalės okupuoti šios nedidelės turtingos naftos šalies. Jis pabrėžė, kad Bagdadui būtina toliau daryti spaudimą.

“Reikalinga nauja Irako sutramdymo politika. Ji turėtų atrodyti griežta prezidento Saddam Hussein atžvilgiu, tačiau kartu būti priimtinesnė arabams bei Europos viešumenei”. Praėjus dešimtmečiui po to, kai jo tėvas Persijos įlankoje pradėjo karą, kad išvarytų Iraką iš Kuveito, Jungtinių Valstijų prezidento George W. Bush administracija ieško alternatyvų vis mažiau veiksmingai karinio sutramdymo ir ekonominių sankcijų politikai.

■ Moldovos komunistų partija iškovojo įtikinamą pergalę vasario 25 d. įvykusiuose rinkimuose ir gavo daugumą naujajame šalies parlamente. Tai pranešė Moldovos centrinės rinkimų komisijos pirmininkas Dumitru Nideltu spaudos konferencijoje vasario 26 d. rytą.

■ Japonija vasario 26 d. leido suprasti, kad ji nesutiks su Peru reikalavimu grąžinti nemalonėn patekusį buvusį šios Pietų Amerikos šalies prezidentą Alberto Fujimori, kuris pabėgo į savo protėvių žemę ieškoti prieglobsčio.

■ Indonezija vasario 26 d. paskelbė į Kalimantaną nusiųsianti daugiau armijos, o saugumo ministras išreiškė susirūpinimą, kad etninis smurtas šioje saloje, kur jau nužudyta 400 žmonių, gali plisti.

■ Čėčėnijoje kovos lėktuvai subombardavo dvi kovotojų bazes Vedenio tarpukalnėje, taip pat užvertė kai kuriuos kalnų takus ir perėjas. Kaip pranešė vasario 26 d. agentūrai “Interfax” Jungtinės kariuomenės grupuotės štabas, atlikti užduočių bombonešiai Su-24 praėjusią parą skrido šešis kartus.

■ Austrijoje vasario 23 d. per sniego griūtį keturi žmonės žuvo, dar keli laikomi dingusiais be žinios. Sniego griūtis nusirito ant automobilių netoli populiaraus Obergurglo slidinėjimo kurorto Tirolio žemėje,

TERESĖS ŪKSIENĖS eiliuotieji puslapiai

Elena Skaudvilaitė

“Liepsnok, širdie!” - antra šios literatės eilėraščių knyga, kurią nuodugnai skaičiau (pirmąją, “Verta tikėti saule”, irgi klaipėdiškė “Eldija” išleido, tik 7 metais anksčiau, 1993-iais).

T. Ūksienė rašo seniai, nuo pokario iki dabar. Nors kaimo moteriai, o dar mokytojai, žmonai, motinai, darbų per akis, bet ir rašymui skiria daug širdies, nes taip Teresei reikia. Būtinya, kaip žiogeliui vasarą čirkšti.

Kai dauguma Teresės Rubšytės bendraamžių jaunystėje studijavo, kūrybingesnieji gilinosi į literatūros “amato” paslaptis, ji, Lietuvos partizanų žmogus, jų poetė ir bendražygė, suimta ir nuteistaėjo kančių kelius toli nuo tėvynės. Ji negalėjo laiku gerai išmokyti poezijos teorijos, bet jos širdis yra poetė, jautri grožiui, natūraliam kaimo gyvenimui, nepakanti visokių atmainų nežmoniškumui. T. Rubšytė-Ūksienė buvo ir liko aktyvus tautos žmogus, parašęs (gal dar ir nebaigtą) liudijimą apie sovietinės okupacijos periodą, Lietuvos iškentėtą ir jos pačios patirtą. To eiliuotai parašyto liudijimo svarbiausias asmuo yra ji pati, jauna partizanė su laisvos tėvynės idealu kaip šventenybių šventenybe širdyje.

Naujasis rinkinys stropiau už pirmąjį sutvarkytas, visapusiškai patrauklesnis. Atsižvelgiant į temas bei žanrą, eilėraščiai sugrupuoti į 4 skyrius. Pirmajame, “Tu - visų gražiausia”, 38 eilėraščiai. Čia yra iš natūros nužiūrėtų gamtos vaizdelių (“Lietuva”, “Visų gražiausia”, “Likusi gyva”). Eilėraštyje “Tėviškės gojus” - dosni tėviškės žemė su beržynėliu, apsuptu gelstančio vasarojaus dirvų. Vaizdelį sureikšmina tvirtas ir jautrus žinojimas, kad čia šaknys, giminės versmė, protėvių, tėvų gyventa žemė. Šiltu jausmu padvelkia “Pareik, tėveli”. Čia pirkia Bučiuose, “Prie šermukšnio seno”, ievomis, galin gu ažuolu gražiai gyvi senkapiai. Būrelis vaizdingų upėvardžių, vietovardžių. Konkretus, tyro jautrumo persmeltas paveikslėlis, graudokas kreipimasis į nebesantį gyvųjų žemėje. “Vėlinių naktį” prisimenama motinos kančia anuo metu, kai “Krito Uosiai, / Ažuolai ir / Lie-

pos, / Prausė žemę / Ašaru lietus”. Tomis aukomis atpirkta Tėvynės Laisvė (šiuos žodžius autorė rašo tik išskirtinai pagarbiai, kaip tikrinius daiktavardžius).

Geresni tie T. Ūksienės eilėraščiai, kur mažiau abstraktaus išplėto kalbėjimo, o daugiau gyvų vaizduojamo laiko atsitikimų, veidų. Pvz., eil. “Bėgo rugpjūtis” - apie vado žuvimą nuo pasalūnų šuvių, pakeliui pas dukrą. Panašus “Apygardos vadui - Žemaičiui”, net romantizuoto idealumo žmogui: “Buvai Žvaigždė - / Į Laisvę mus / vedei”, “Širdies savos krauju / palaistei / Laisvės daigą”. Eilėraštis baigiamas natūralia širdies priesaika saugoti laisvę. Kraupia pokario realybe pagrįstas eil. “Šilų žeminė”. Būreliui partizanų Vasario 16-osios šventė žeminėje baigėsi žūtimi. Laimutis, Aidas, Arimantas, Šalis, Juodakė ir Vasaris nuvežti į Rietavą ir ten išniekinti užgesę jų kūnai. “Nuo kraujo / Akmenys šalti pajudo”. “Raudoki, motina, pagimdžius išdaviką!”. Juo baisesnį, kad pasitikėta kaip savu. Istorinio laiko realijomis grįsti “KGB požemiūs”, “Ariogaloj šventė”, “Ariogala”, “Prie paminklo”. Juose tragiką keičia džiaugsmas, jų eilutėse - pagarbą krauju, gyvybe, ne tik vargais mokėjusiems už šią nebe vergijos dieną.

Autorė kartais bando ir filosofuoti, rašyti amžinosiomis temomis (“Kūrėjo staklės”, “Į amžiną tylą”), švelniai kužda intymiu balsu (“Su manim tu esi”, “Kartu”, Trūksta tavo pėdų”). Rašo ir religine tema (“Osanna”, “Pasisemk”, “Palaimink”). Tarp pastarųjų “Atpirkėjas gimė” - kone šėdevriukas:

*Sidabrinės žvakės,
Sidabrinės gėlės,
Sidabrinės akys
Mano pasakėlės.*

*Sidabrinės vyšnios,
Sidabrinės slyvos,
Sidabru dabintas
Rytmetys ankstyvas.*

*Sidabrinės žvaigždės,
Mėnuo sidabrinis.
Sidabrinę naktį*

Atpirkėjas gimė.

Skyrius baigiamas įsakmiu “Liepsnok, širdie!”. Tas senas liepsnojimas “Ant aukuro / Tėvynės” neturi pasibaigti. Tai autorės įsakmus nurodymas ne tik savo širdžiai.

“Negaliu be giminės savos” - antrasis skyrius (28 eilėraščiai). Čia tėvų kaulėliai Marijos žemėje (“Negaliu”), “Čia Rubaičių / Pilis!”, Šiaudaliai, Lokysta, Rėksvė, Čyžupis (“Mano giminė”). Čia net gamtos šėlsmas įžiebta vaizduotė (“Pūga”). Stebina akis nekasdieniškas žiemos reginys eil. “Saulėlydis”: “Geltonai baltą sniegą / Dažo / Vakarės saulės spindulys. / Geltonas rūkas / Kaip mirazas”, “Saulė / Pasi-nėrė / Į sniego / tviskančias marias”. Vykęs ir eil. “Žiemos triukai”. Prisimenami brangūs mirusieji (“Menu tave”, “Kur tavęs ieškoti?”), “Nesurasi kelio”. Ir vėl atmintyje žuvusieji (žr. lengvo sklandaus ritmo eil. “Klykauki, širdelė” apie žuvusius brolius apraudančią seselę, virtusią anteile).

Šiuose naujesniuose eilėraščiuose dažniau susimąstoma apie artėjančią kelionę, piligrimo dalios pabaigą. Širdį traukia žemė, delčia, gamtos didybė (“Leisk pabūti”), bet laiko tekejimas nesulaikomas, o visgi svarbu jame nesuglebti (“Tu privalai”). Nėra mirties baimės (“Beržų daina”), tačiau prie gyvenimo prisirišimas stiprus, todėl išskrendanti kregždėlė palydima susimąstymu (“Lau-

siu - / Sugrįžki, / Tik ar bera-si?! ---”). Visos knygos kontekste įtikinanti ir svarbi noro gyventi priežastis: rūpestis dėl tėviškės (“Sunku išeiti”). Nusivylimo gaidelė pasigirsta gerame eil. “Kaliausė” (žr. 74 psl.).

Skyrius “Prie Adrijos ilgiuosi Baltijos” yra veikiau tik 6 eilėraščių cikluokas (bet ir cikliuku jo nepavadinsi). Čia keletas Italijos vaizdelių. Bene labiausiai vykęs eil. “Roma”. Skyreliukas pavadinimu susietas su vyraujančiu knygoje emociu motyvu - savo krašto, savųjų ilgesiu.

Paskutiniojo skyriaus (“Su karčia šypsena”) 18 eilėraščių, be abejo, parašyti jau po Kovo 11-osios, po Sausio 13-osios ir vėliau. Tai trumpi, dažniausiai ir be pavadinimų kūrinių apie visokias silpnųjų ir galingųjų ydas. Žodžio dygliukai nukreipti į karjeristus, savimylas, palaido gyvenimo vergus ir kt. Autorės akis nepalanki kai kuriems ir dabartinio politinio gyvenimo reiškiniams. Jai pavyksta pasakyti sparnuotų minčių:

*Šuniui
Rodyk širdį,
Manys,
Kad mėsa. [Liaudies posakis.
- E.S.]
Pasičiupęs suės,
Ir bus -
Jo
Tiesa...*

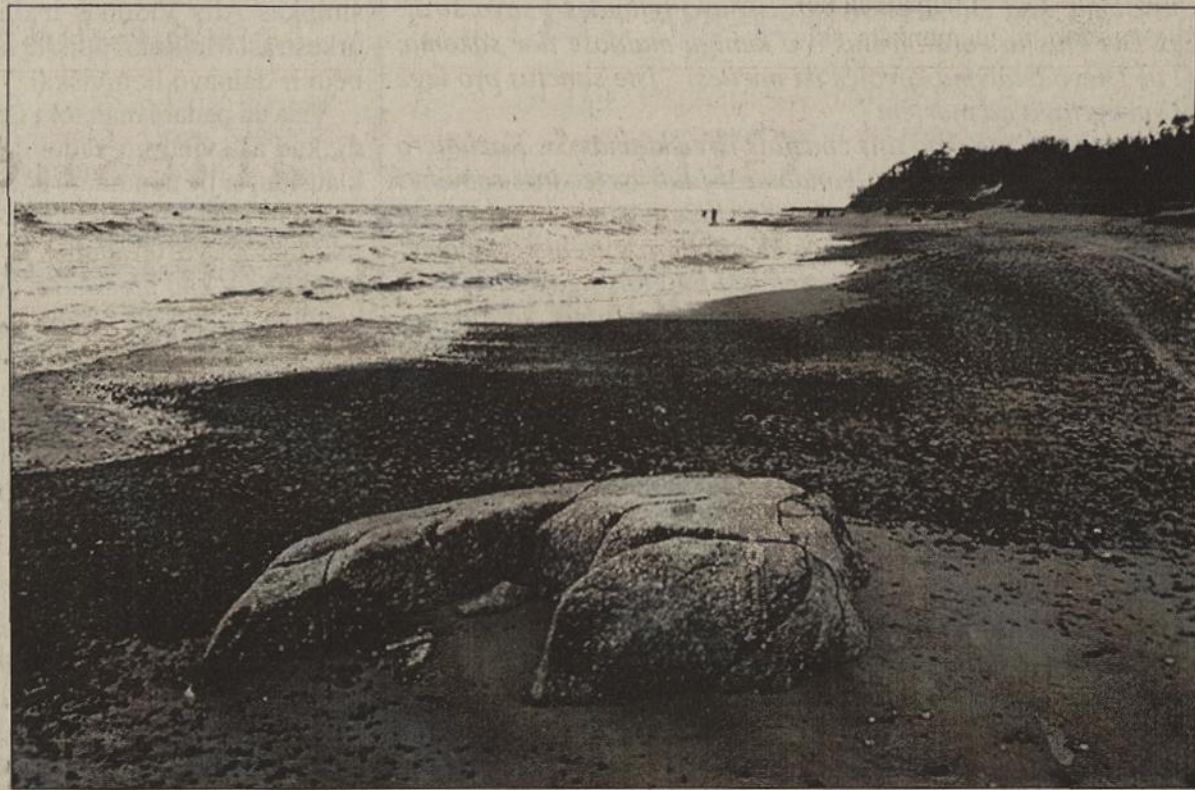
Paskutinysis eil. - “Nereikalingi”. Jame sakoma, kad “Lais-

vės medį / Krauju savo / Laistę” net ir šiandien atstumti, nereikalingi “protingiesiems broliams”. Vienoda dalia tolybėse kaulus paklojusių katorgose ir grįžusių.

T. Ūksienė knygoje “Liepsnok, širdelė!” įkurdino pagarbos vertą lietuvį, ypač patrauklią lietuvaitę. Gražiai pradėjusi gyvenimą, vėliau pamačiusi žemės pragarus, išbridusi ilgesio marios, apgėdėjusi didelius ir skaudžius praradimus, ji, dėkui Dievui, ne tik sugrįžo gyva, bet ir su nenuslopinta ištikimybe kilniesiems idealams, su patriotizmu liepsnojančia, priešo neįbauginta širdimi, kartu moteriškai kukli ir miela, motiniškai rūpestinga ir nepailstanti.

Nepaisant visokių “techninės” eilėraščių pusės trūkumų (silpnokų rimavimo įgūdžių, minčiai žalingų žodžių tvarkos pražiūrėjimų, kartais nepagrįsto brūkšnių ne vietoje vartojimo bei žodžių junginių skaidymo, įkyrokai pasikartojančių kai kurių įvaizdžių ir motyvų...), T. Ūksienės eilėraščiai yra turtingi, dvelkia nuoširdumu ir dvasios šiluma. Spėju, kad jie bus cituojami būsimose istorinio pobūdžio knygoje, politinių kaulinių kančios istorijose, neapkautusiu mokytojų pamokose. Ypač lietuvaitė, lietuvė šioje poezijoje galėtų rasti sektiną moralinio ir pilietinio tvirtumo, krikščioniško optimizmo, patrauklaus, darnaus grožio pavyzdį.

Veiviržėnai, 2001.01.18

Karklė, Pajūrio regioninis parkas

A. Balbieriaus nuotr.

Ignas Narbutas

1

SVAIGINAMOSIOS MEDŽIAGOS PASAULIO RELIGIJOSE

Egzistuoja daugybė cheminių junginių, kurie gali veikti žmogaus psichiką, žmogaus smegenų veiklą. Kai kurių poveikis prilyginamas religiniam patyrimui. Tai gali būti labai paprastos medžiagos (kaip eteris ar alkoholis) arba labai sudėtingos (kaip *LSD - lysergic acid diethylamide*).

Per visą religijų istoriją susiduriame su apeiginiu narkotinių medžiagų panaudojimu. Negalime abejoti, jog tai sena, priešistorę siekianti praktika. Kad apeigomis skitai naudojo kanapes (V-II a. pr. Kr.), leidžia manyti kanapių sėkloms skirti smilkalai, rasti užrašuose Pazyryko kapuose Altajaus kalnuose. Senieji graikai naudojo vyną per dionizines apeigas. Haliucinogeninis Demetros gėrimas (*Kykeon*, skysta košė), kuris buvo naudojamas Eleusino misterijų metu, kaip atrodo, buvo gaminamas iš *skalsių*. Galima spėti, jog paprastosios musmirės Sibire naudojamos apeigoms daugiau kaip 6000 metų. Apeiginiais tikslais jos naudojamos ir ten, kur musmirės neauga dėl klimatinės sąlygų. Opiumo naudojimo apeiginiais tikslais pėdsakų aptinkama Viduržemio jūros salose. Graikijoje ir tarp šumerų nuo 3000 m. pr. Kr., nors kai kurie yra ginčytini.

Vieni paslaptingiausių farmakologinių preparatų yra zaratus-trizmo *haoma* ir Vedų *soma*, gėrimai, padaryti iš augalų. Spėjama, kad į jų sudėtį įėjo *paprastoji musmirė*, kurios medžiagos, veikiančios psichiką, mažai susilpnėjusios patenka į šlapimą (kai kurie šaltiniai mini šventojo šlapimo gėrimą dieviškajam nušvitimui pasiekti). Tačiau tai, kad minima šakelės ir stiebeliai, rodo, jog buvo naudojami ir kiti augalai, galbūt kanapės. Grybai, neaugantys karštame klimate, į Indiją galėjo būti atsinešti *arijų* už-

kariautojų, vėliau juos galėjo pakeisti kiti augalai ir pirmąsias receptas galutinai užmirštas.

Apeiginis svaiginimasis kanapėmis, opiumu ir kitais narkotikais yra itin dažnas reiškinys šamanizme ir kai kur - joga praktikoje. Patandžalis (Patanjali), be *samādhi* (“susijungimo”), nurodo paprastas priemones (*ausadhi*), kaip vieną iš *siddhis* (“maginių galių”) pasiekimo priemonių. “Paprastos” gali žymėti ekstazę žadinančius narkotikus arba “žoles”, iš kurių buvo išgaunamas ilgaamžiškumo eliksyras. Iš tikrųjų kanapės ir panašūs produktai sukelia *ekstazę*, o ne jogašakį “susijungimą”. *Rigvedos giesmė* (X, 136) pasakoja apie ilgaplaukius, purvinai geltonos spalvos drabužiais apsirengusius, “vėjais apsiuosusius” *muni*, į kuriuos “įžengia dievas”: “Ekstazės kvaitulyje mes jojame vėjais. Jūs, mirtingieji, galite suvokti tik mūsų kūną”. Šakti (*Šaktas*) ir kitų ekstatių ir orgiastinių judėjimų nariai naudodavo ir vis dar naudoja opiumą ir hašišą. Daugelis šių ekstatikų daugiau ar mažiau priklauso nuo Šivos, vadinasi, yra susiję su Indijos autochtonų kultūriniu sluoksniu.

Mircea Eliade mano, kad ankstyvoji šamanizmo praktika ekstazei pasiekti nenaudojo narkotinių preparatų. Šamanistinė mitologija mini dabartinių šamanų nuosmukį - jie “nebeįstengia” pasiekti ekstazės taip, kaip “didieji praeities šamanai”. Tačiau tokie pasakojimai apie “didžiuosius praeities šamanus” gali būti tiek pat patikimi, kaip ir pasakos apie “teisings praeities valdovus”. Stebėtojai pažymi, kad ten, kur šamanizmas nyksta ir transas simuliuojamas, atsiranda daugiau pateisinimų vartoti svaigalus ir narkotikus. Šamanizme susiduriame su transą stimuliuojančiu svaiginimusi ir apeiginiu “liepsnojančių” medžiagų naudojimu, kad būtų sustiprinta “vidinis karštis”, ekstazė arba “dieviškas apsėdimas”. Šios tradicijos neretai galėjo susilieti arba net pakeisti joga doktrinas.

Tradicionis induizmas griežtai nusiteikęs prieš vyną, tačiau pakantus iš kanapių ir opijinių aguonų išgaunamų narkotinių medžiagų vartojimui. Šios narkotinės medžiagos plačiai naudojamos induizmu ir džainistų religinėje praktikoje: induistinės ves-

tuvės neapsieina be *bchanga* - pieno ir kanapių žiedadulkių mišinio. Beveik visi “kairiarankiai” tantristai naudoja marihuaną (*gandpa*), *bandch* arba kanapių dervą (*čars*) prieš *pančatatvos* apeigas. Apkvaitymas nuo kanapės esančio alkaloido tetragidrakranabio- lo atpalaiduoja apeigos dalyvį nuo dorovinės savikontrolės, nuo bet kokių pasišlykštėjimo doroviškai nepriimtinių apeigų detalėmis. Šios medžiagos leidžia patirti ir lengvą euforiją bei haliucinacijas. Budistai ir “dešiniarankiai” tantristai kanapių savo apeigose nenaudoja, jas pakeisdami kitokiais transo pasiekimo būdais.

Mažai žinome apie narkotinių medžiagų naudojimą daoizme. Islamas, draudžiantis vartoti alkoholį, plačiai vartoja kanapes. Fanatiška savižudžių sekta XI a. vartojo *hašišą*, pagal tai ir gavo savo vardą, nors tyrinėtojai mano, kad sensacingi Marco Polo pasakojimai apie hašišo panaudojimą savižudiškiems sektos narių polinkiams sustiprinti gali būti melagingi.

Ramiojo vandenyno salose, tokiose kaip Fidžis, XVIII a. užfiksuotas *kava* naudojimas. Pusiaujo Afrikoje palyginti neseniai užregistruotas tokių narkotikų kaip *iboga* apeiginis naudojimas. Šios praktikos neabejotinai yra daug senesnės, negu istoriškai užfiksuota.

Daug daugiau žinoma apie Amerikos kontinento farmakologinių kultūrų istoriją, tradicijas bei narkotikų šaltinius. Gvatemaloje rasta daug nedidelių grybo formos skulptūrėlių, kurios neabejotinai nurodo majų (Centrinė Amerika) kultūroje buvus “grybų kultą”. Kolumbas minėjo uostymo praktiką. Ispanų istorikas kunigas Bernardino de Sahagun pasakojo (smerkdamas) apie apeiginį grybų panaudojimą 1502 m. actekų imperatoriaus Montesumos karūnavimo apeigose. Ispanų persekiojami šie (seniau garsūs) kultai išliko Meksikos provincijoje, ypač *Oaxaca* valstijoje. 1955 m. R. Gordon Wasson buvo pirmas baltasis, dalyvavęs šventojo grybo valgymo nakties apeigose. Kilo susidomėjimas, dėmesį į grybų ieškotojus atkreipė ir policija. Tačiau grybų kultai vis dar egzistuoja, nors ir ne tokie vieši.

(bus daugiau)

Sveikatos kertė

Virškinimo sistemos ligos

Vidurių užkietėjimas

(pradžia nr. 7)

Skaudulos žarnyną sutvarko kaip šluota, be to, paspartina peristaltiką. To kaip tik ir reikia tingiam žarnynui. Be to, ląstelienos skaido cholesterolį, todėl yra labai svarbi valant kraujagyslių sienelės. Kartais senesni žmonės skundžiasi pablogėjusiu virškinimu ir negali valgyti daug skaidulinio maisto. Taigi kol dar taip nėra, įtraukite skaidulinius produktus į savo valgiaraštį. Nors įprasta manyti, kad vaisiai ir daržovės yra skaidulinių medžiagų šaltiniai, yra ne visai taip. Ne visi vaisiai ir daržovės turi daug skaidulinių medžiagų. Pvz., jei palyginsime kviečių sėlenas, kurių 100 g yra 40 g skaidulinių medžiagų, tai 100 g kopūstų yra tik apie 3-4 g skaidulinių medžiagų.

Daržovės. Į racioną įtraukite daug daržovių - morkų, burokėlių, kopūstų, pomidorų, agurkų, baklažanų, agurkų, salierų, moliūgų, žiedinių kopūstų.

Kiti maisto produktai. Žarnyno veiklą pagerina džiovinti vaisiai (slyvos, abrikosai), uogos, rūgusio pieno produktai, aliejus, medus, ryte išgerta stiklinė mineralinio vandens su natrio ar magnio sulfatais.

3. Kitas žingsnis - pakankamas judėjimas ir mankšta. Esant ilgesniams užkietėjimams rytais reikėtų pamasuoti pilvą. Masažuokite storosios žarnos kryptimi (iš dešinės) pilvo šonais nuo apačios iki krūtinės ir žemyn.

4. Tik tada, kai nepadaeda nei dietos terapija, nei mankšta, ski-

riama vaistų. Pastaruoju metu populiarūs yra sintetiniai osmosiniai preparatai, kurie arba suaukštiną vandenį į žarnyną ir taip suskystina išmatas, arba skaldo žarnyno bakterijas iki fruktozės ir galaktozės ir taip pagreitina žarnyno peristaltiką. Anksčiau buvo paplitę augalinės kilmės laisvinamieji vaistai, ypač pagaminti iš senos lapų. Pastaruoju metu į juos žiūrima atsargiai. Jie pagreitina žarnyno peristaltiką ir gali sukelti spazminius skausmus.

5. Išmokykite pilvo presą stipriai nančių pratimų. Fizioterapija, masažas, gydomoji gimnastika padės normalizuoti žarnyno veiklą.

6. Įpraskite tuštintis kasdien tuo pačiu metu, net kai nenorite. Tuštiniomosi ritmo normalizavimas yra vienas iš svarbiausių gydant vidurių užkietėjimą. Atlikite specialius kvėpavimo pratimus, skatinančius žarnyno peristaltiką ir sukeliančius pilvo ertmės slėgio svyravimus.

7. Būtinai keiskite gyvenimo būdą. Darbą organizuokite taip, kad nebūtų kliūčių laiku išsiuštinti - neslopinkite noro tuštintis vien todėl, kad nenorite nutraukti įdomaus užsiėmimo.

8. Atminkite, kai kurie produktai skatina vidurių užkietėjimą (kriaušės, ryžiai, mėlynės, aštrūs prieskoniniai, alkoholis).

9. Rytinė mankšta, bėgiojimas, važinėjimas dviračiu padeda normalizuoti žarnyno veiklą, ypač jei darbe jums beveik visą dieną reikia sėdėti.

Dr. R. B.

Tortas "Sniego kupstas"

Kremui: 0,5 l pieno,
120 g cukraus,
1 kiaušinis,
3 kiaušinio tryniai,
70 g krakmolo,
250 g sviesto,
2 šaukštai romo, vanilinio cukraus.

Įdarui: 1 ananasas arba 600 g konservuotų ananasų, vaisiai ir uogos pagal sezoną, tirštos uogienės pagal skonį.

Tešlai: 8 kiaušinių baltymai,
400 g cukraus,
80 g miltų,
150 g smulkintų migdolų.

Papušimui: 100 g kokoso drožlių.

Kiaušinio baltymus išplakti su 200 g cukraus iki standžių putų. Atsargiai iplakame miltus, migdolus ir likusį cukrų. Iš šios tešlos iškepame keturis torto papločius. Kepama ant sviestinio popieriaus ir jie turi būti 10, 13, 16 ir 17 cm diametro. Orkaitėje kepama 25 min. 150 C. Iškepusius lakštus atšaldyti ir išvirti kremą. Į atvėsusį kremą įmaišome romą ir minkštą sviestą. Viską gerai išplakti. Ananasą išvalyti ir supjaustyti nedide-

liais gabalėliais. Vaisius ir uogas išplauti, išvalyti. Į lėkštę dedamas didžiausias paplotėlis, ant jo dedame kremą, sluoksnį ananaso, labai ploną sluoksnį uogienės ir ant viršaus sluoksnį vaisių ir uogų, vėl kremą, dedame mažesnę paplotėlį, sluoksnį kremą... kol viską sudėsime, dedami formuojame kūgį. Kai viskas sudėta, viršų aptepame likusiu kremu ir visą apibars-tome kokoso drožlėmis, pasta-tome į šaldytuvą 2 val.

Kovo 6 d., 12:00 val. - Port Washington Library: "Czesław Miłosz - Poet of the Century".

Kovo 19 d., 2:00 val. - Great Neck Library: Diane Johnson, "Le Divorce", romanas apie amerikiečius Paryžiuje, kultūrų susidūrimą.

Kovo 29 d., 12:30 val. - East

A. Landsbergio paskaitos Long Islande

Meadow Library: "Dešimt Isakymų" (Pirmasis), komentaras ir diskusijos apie žymiojo lenkų kino režisieriaus Krzysztofo Kieslowskio 10 dalių seriją. Kiti "Isakymai": **balandžio 17 d., gegužės 10 ir 24 d., birželio 12 ir 26 d., liepos 13 ir 27 d., rugpjūčio 9 ir 21 d.**

Anglų kalbos pamokėlės

Concentrate on - susikaupti, susikonzentruoti
I can't concentrate on my studies with all that noise going on.

Having failed my French exam I decided to concentrate on science subjects.

Go on strike - streikuoti
I couldn't come in time because all the bus drivers were on strike.

Write down - užsirašyti
Write down the address before you forget it.
He wrote down value of the unsold stock.

Calm down - nusiraminti
Please just calm down a bit.
Do you have brandy? It'll help you to calm down.

Pakeista "Neringai" ruošiamo koncerto-vajaus data

Rytų Amerikos pakraščio Rėmėjų valdyba savo posėdyje vasario 5 d., menininkams sutikus, koncerto datą perkėlė į **balandžio 8 d., sekmadienį - Vėrubų sekmadienį, 2 v.p.p.** Tada bus šviesesnė, ilgesnė pavasario diena ir iš toliau suvažiuavę svečiai galės sugrįžti namo dar su šviesa, saulei nenusileidus...

Jau žinome, kad menininkai: aktorė-dainininkė Laima Lapinskienė ir Kazys Darius Lapinskas pasidalins *palaimintosios Hildegard von Bingen* poezija, muzika ir tapyba.

Šiek tiek informacijos: Hildegard gyveno 12 šimtmečiuje. Ji buvo kompozitorė, literatė, mistikė, vienuolyno steigėja ir viršininkė. Muzika jai buvo labai svarbi. Muziką ji aprašo kaip būdą atgauti tikrąjį rojaus džiaugsmą ir grožį. Jos muzika naujai atgimsta ir turi didelį pasisekimą muzikos mylėtojų tarpe. Rėmėjai kviečia visus atvykti į šį ypatingą koncertą.

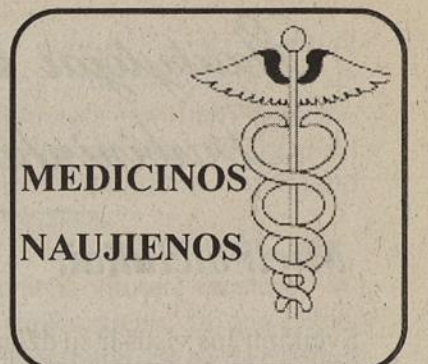
ap

Nauji įkainiai

Automobilių parkavimo valandos įkainis Kaune lieka tas pats - 1 litas už valandą. Vilniuje - 2 litai. Tačiau automobilio palikimas stovėjimo aikštelėje visą dieną Kaune pabrangs 2 litais iki 7. Pailgės ir mokamas automobilių parkavimas dienos bėgyje. Darbo dienomis - 1 valanda, švenčių dienomis - 2 valandos. 20-čia litų pabrangs ir mėnesiniai automobilių parkavimo bilietai - iki 70 litų. Beje, Vilniuje nutarta jų iš viso atsisakyti, tačiau tuo labai nepatenkinti šios paslaugos vartotojai. Kauno Savivaldybės įmonė "Automobilių stovėjimo aikštelė", renkanti mokesčius už automobilių stovėjimą, pertvarkius savo darbą, per tris mėnesius gavo 148 tūkst. litų pelną. Manoma, kad ji pajėgi per metus gauti iki 0.5 mln. litų pelno. 40% žadama skirti automobilių aikštelėms tvarkyti bei naujoms vietoms įrengti. BNS

Lietuvos dienos Vokietijoje

Hamburgo restorane "Moevenpick Hanse Viertel" vasario viduryje vyko Lietuvos dienos. Lietuviškus patiekalus ruošia du virėjai iš Vilniaus "Žemaičių smuklės". Folkloro grupė "Griežikai" griežia lietuviškas melodijas ir siūlo užsisakyti bilietus lėktuvu į Lietuvą. Restorane galima pasigrožėti ir įsigyti stiklo bei keramikos dirbinių. Panašios lietuviškų patiekalų, alaus, rankdarbių ir lietuviško verslo šventės neseniai vyko ir Berlyne bei Bonoje. Lietuvos rytas

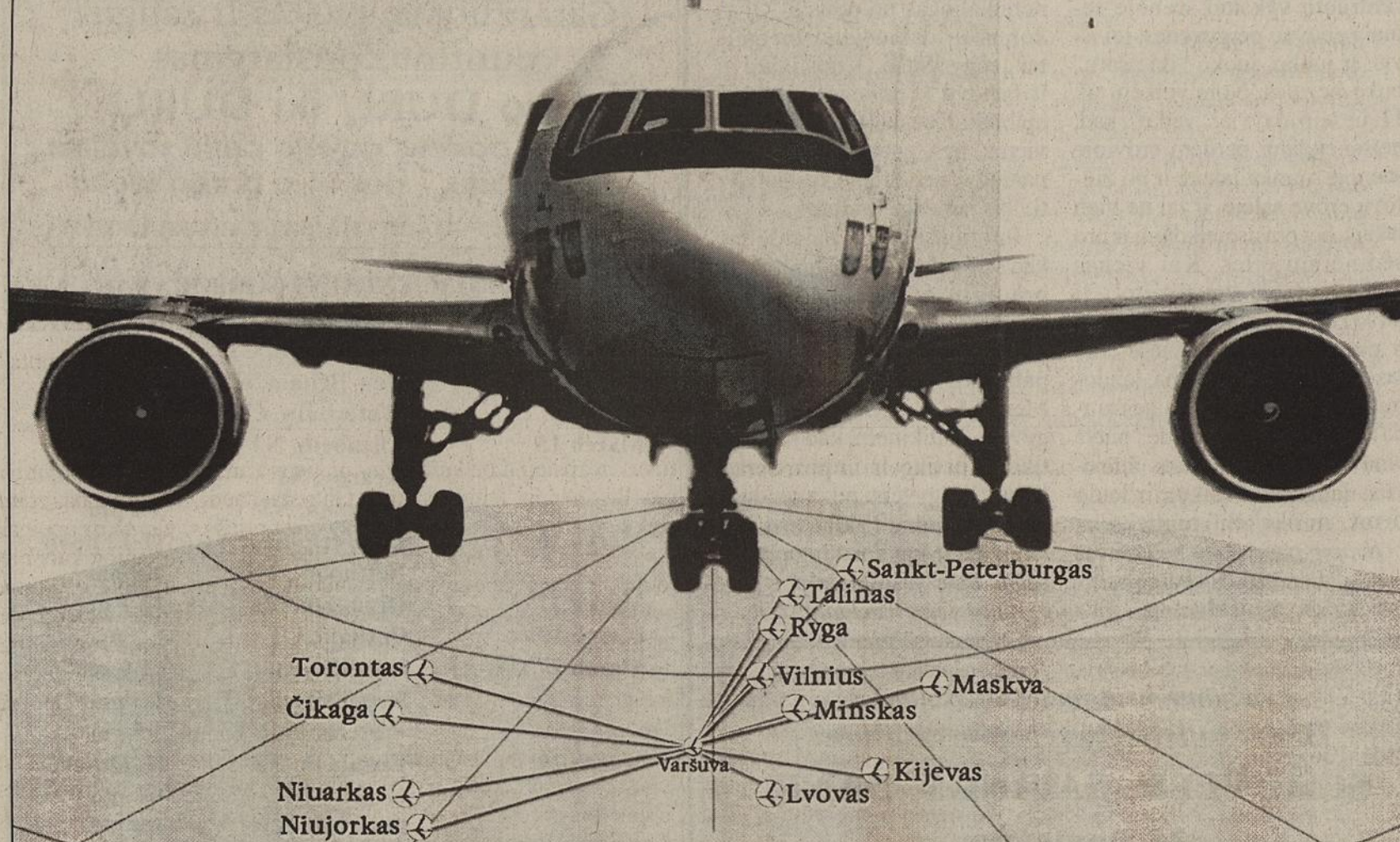
Paprasčiausi pomidorai, mieliai dedami į salotas ir padažus, anot britų mokslininkų, gali būti vienas iš svarbių veiksnių kovojant už sveikatą. Aberdeen Raubet mokslinių tyrimų instituto mokslininkai nustatė, kad pomidorai gali trukdyti kraujyje susidaryti krešuliams, kurie sukelia mirtį nešančias širdies ligas ir priepuolius. Geltoni drebučiai, gaubiantys pomidoro sėkles, neleidžia kraujyje susidaryti per daug trombocitų, vadinasi, pašalinama galimybė susidaryti pavojingiems kraujagysles užkemšantiems krešuliams, nuo kurių kasmet pasaulyje miršta milijonai žmonių.

Lietuvos miego medicinos draugijos duomenimis, per pastaruosius kelerius metus lietuvių miego trukmė sumažėjo - vidutiniškai lietuviai miega ne daugiau kaip 6 valandas. Tai - vienas blogiausių rezultatų, palyginti su kitomis Europos šalimis. Jei žmogus išmiega 8 ir daugiau valandų, tačiau ryte vis tiek jaučiasi pavargęs, vadinasi, jo miegas buvo prastas. Geras miegas - kai žmogus rytą atsikelia pailsėjęs, žvalus, darbingas, ryte nejaucia "lipimo prie pagalvės sindromo". Norint gerai išsimeginti, svarbu laikytis paprasčiausių miego higienos taisyklių. Prieš miegą patartina nesi-nervinti, negalvoti apie problemas. Esminis miego higienos dalykas yra ritmingas miegas - reikėtų panašiu laiku gultis, panašiu keltis. Prieš miegą nereikia prisivalgyti. Jei žmogus alkanas ir galvoja tik apie maistą, geriau šiek tiek užkąsti. Atsipalaiduoti prieš miegą padės maloni šilta vonia.

Japonų mokslininkai rado būdą, kaip atauginti dantis. Pasak jų, naujasis metodas daug pigesnis nei protezavimas. Osaka universiteto mokslininkai pranešė, kad jau atlikti sėkmingi bandymai su gyvūnais ir dabar ruošiamasi pradėti klinikinius bandymus su žmonėmis, kurie savo noru sutiko dalyvauti eksperimente. Gydymo metodas pagrįstas genais, kurie aktyvizuoja fibroplastų augimą. Tai pagrindinė jungiamojo audinio sudedamoji dalis. Metodus pirmiausia išbandytas ant šuns, kuriam prieš tai sukėlė sunkią paradantozės formą. Paskui ligos pažeistas vietas patėpė mase, į kurios sudėtį įein-na genai ir agar-agaro rūgšties mišinys, sudarantis sąlygas ląstelių dauginimuisi. Po šešių savaičių šuniui prasaklė iltys. Panašiai atsitiko ir beždžionėms, kurioms iš pradžių buvo nudilinti dantys.

Paskutiniai amerikiečių mokslininkų tyrimai patvirtino hipotezę, kad "antraeilį" žievės sričių nėra, tiesiog daugelis jų taip ir lieka nepanaudotos. Mokslininkai įrodė, kad sutrikus gyvybiškai svarbioms galvos smegenų žievės sritims, jų funkcija gali būti perduodama kitoms. Buvo tiriami pacientai, kuriems po insulto buvo sutrikusi kalba. Mat, buvo pažeistas kalbos centras smegenyse, at-sakingas už svertimos kalbos interpretavimą ir žmogaus minčių formavimą. Specialios topografijos technologijos dėka buvo nustatyta, kad būna atvejų, kai pažeisto centro funkcijos perkliamos sričiai, esančiai toje pačioje smegenų žievės vietoje, tik priešingame pusrutulyje. Todėl nenuostabu, kad kartais pacientai atsistato ir po labai sunkių insultų.

Gimtinė Kelionė Kišenė artėsnė greitesnė pilnesnė

LOT skrydžiai žymiai priartino Centrinę ir Rytų Europą.
Naujas tvarkaraštis įgalina keliauti greičiau ir maloniau.

Persėdimas - tarsi lengva mankšta kojoms.

Kainos - pačios žemiausios, taigi, skrisdami LOT, nenuskriausite savo pinigines.

Lenkijos Avialinija LOT nuskraidins jus ten, kur reikia, be to, aptarnaus aukščiausiu lygiu. Neveltui jau eilę metų LOT pelno geriausios Centrinės ir Rytų Europos avialinijos vardą. Mes garsėjame mandagiomis stjuardesėmis, svingumu, kokybišku aptarnavimu ir nepralenkiama vertybe. Naujausi, moderniausi lėktuvai iš Niujorko, Niuarco, Čikagos*, Toronto nuskraidins jus tiesiai į Varšuvą. Lengvas, malonus persėdimas šiuolaikiniame Varšuvos aerouoste, ir... po lėktuvo sparnais jau matosi Vilniaus bokštai.

Su LOT - ir arčiau, ir pigiau.

*LOT bendrauja su American Airlines, taigi, galite patogiai susisiekti su dar 14 JAV miestų.
Skambinkite mums arba savo kelionių agentūrai, o taip pat aplankykite mūsų internetinę svetainę: www.lot.com

POLISH AIRLINES

Informacija ir rezervacijos:
1-800-223-0593

LOT
TICKETSONLINE®
www.lot.com

Šlaitytojai rašo "Darbininkui"

Mieli bičiuliai,

Sveikinu Jus visus ir su džiaugsmu pranešu, kad jau seniai svaitytoji jaunimo sodyba pradėjo tapti tikrove ant atgautos mano senelio žemės! Kur pavasarį tebuvo rapsų laukas, dabar stovi 8 dailūs mediniai namukai. Vasarą ten jau vyko pirmoji jaunimo stovykla: dalyvavo jaunimas iš Lietuvos, Lenkijos, Vokietijos ir Ruandos. Nors kultūros labai skirtingos, bet sugyvenimas buvo puikus ir praturtinantis, dalyvavo ir artimesnių apylinkių jaunimas. Visi stovyklautojai mielai prisidėjo prie aplinkos tvarkymo ir rudenį lietuviškai buvo sugrįžę sodinti medžių. Visą stovyklos organizavimą ir programą tvarkė Kaune įsikūrusio "Saviugdos" klubo organizacija. Jiems ir pavesta visa ši stovyklavietė. Jie jau prieš keletą metų pradėjo vykdyti šią idėją - kad jaunimas turi rūpintis kitu jaunimu, reikalingu pagalbos. Norima, kad jaunimas toje sodyboje jaustųsi kaip namie. Tai ir buvo galima jausti visos stovyklos metu. Planuojamas taip pat ekologinis ūkis bei sklypeliai tiems tautiečiams, kurie nori leisti gyvenimo dienas arti jaunimo.

Stovyklos namelius finansavo Vokietijos (Bavarijos) televizija, gi dabar viena Pietų Vokietijos grupė "Freundeskreis Litauenhilfe" tęsia organizuoti ir telkti pagalbą ateities užsimojimams. Rugsėjo pradžioje tos organizacijos delegacija atvyko į Žemaitiją ir kartu su stambia auka atvežė mums dovanai du vartotus automobilius, prikrautus naudingų daiktų, reikalingų įsikūrimui.

Nuolatinai dabar ten gyvena mano pusbrolis po 50 metų Sibiro patirties. Gi nuo ateinančių metų ten jau pastoviai apsigyvens pirmieji auklėtojai ir globos reikalingas jaunimas, dėl kurio ta sodyba ir kuriama. Vietinė spauda ir televizija atkreipė dėmesį, kaip ir tautiečiai domėjosi bei lankė jaunimo sodybą, sunešdami vaisių ir visokių gėrybių. Vieną dieną moteriškė iš Kauno atvežė vienos poetės labai stambią auką. Tai buvo jos mirusios sesers auka jaunimui; dar pridėjo auksinį kryželį. Iš Klaipėdos atsirado norinčiųjų pagelbėti: padėjo ir pinigais, ir daiktais.

Tad Afrika palikta? Būčiau neatsakingas palikti iš karto tuos keletą šimtų našlaitelių jų likimui, nors dabar didesnis dėmesys skiriamas užsimojimui Lietuvoje. Ir mano 86 metų mamytė žilgalvelė tikisi dar išvysti bočių žemę ir bent dalinai atstatytą senelio sodybą... Ji daug prisidėjo prie jaunimo sodybos pastatymo Ruandoje ir net po baisaus genocido ji sugrįžo į Ruandą ir padėjo nelengvame atstatyme. Šiuo metu jaunimo sodyba Ruandoje labai gerai aprūpinta ir gyvenimas ten rieda giedriai ir savistoviai: vietiniai auklėtojai puikiai susitvarko. Dienotvarkė ten eina pagal saulės ritmą, nes gyvenama po pusiauju ir kasdien, visus metus, saulė kyla šeštą ryto ir leidžiasi šeštą vakaro. 7-tą val. ryto prasideda darbai arba skubama į mokyklas; nuo 12-tos iki 2-ros val. poilsis, nes per karštą, nuo 4-tos val. popiet - žaidimai ir sportas. Mūsų puošnioje kopytėlėje vyksta pamaldos sekmadieniais ir keletą kartų savaitės bėgyje. Mažieji vaikai lanko darželį, kiti pradinės mokyklos, apie 40 lanko gimnazijas ir 3 jau universitete. Kokia šito jaunimo, didelė dailinė našlaičių, ateitis? Būtų, be abejo, šviesi ir užtikrinta, nes yra labai daug geraširdžių žmonių, kurie ištikimai padeda ir žinau, kad padės.

Bet gretiname Konge vyksta karas. Net 6 valstybės (Angola, Namibija, Zimbabvė, Burundi, Ruanda, Uganda) ten kariauja. Dėl ko? Faktas tas, kad JAV teikia ginklų Ruandai ir Ugandai, gi šitos valstybės parūpina Amerikai labai retą ten, Konge randamą mineralą tantalitą, kuris labai reikalingas metalo kietinimui, pvz., tarpkontinentinėms raketoms ir erdvės skrydžiams. Tas karas per 2 metus jau pareikalavo 1,7 milijono gyvybių. Pasaulinėje spaudoje ir televizijoje apie tai neminima (bet buvo gan išsamiai rašyta viename Vokietijos laikraštyje (*Welt am Sonntag*, š.m. liepos 9)), nes bandoma tai kaip nors nuslėpti. Ir tai įmanoma, kai apie 4-5 instancijos kontroliuoja pasaulinę žiniasklaidą.

Humanistinių požiūrių padėtis Ruandoje ir daug kur Afrikoje yra beviltiška, nes tas kontinentas vis dar pikta išnaudojamas. Bet reikia tikėtis, kad didelė pažanga technikoje, medicinoje ir tautų suartėjime prives ir prie pažangos pasaulinėje politikoje. Tačiau kliūčių yra nemažai, nes žmonės daug kur suardo lygsvarą gamtoje, yra nemažai įtampų kai kurių tautų sugyvenime, didėja įtampa su Islamo grupuotėmis ir šalimis: kai kur, kaip Sudane, Pakistane, Rytų Timore, krikščionys žiauriai persekiojami, net žudomi. Nelengva su šiomis priešingumo grėsmėmis susidoroti ir drąsia krikščioniška dvasia atsakyti į brutalią jėgą nebrutaliomis priemonėmis. Tai yra, nuginkluoti ginkluotuosius be ginklų. Tai gali skambėti kaip naivi fantazija, bet Kristus prašo kiekvieno mūsų tikėti jo meilės jėga ir pagal ją tvarkyti sugyvenimą šioje nuostabioje žemėje.

Kun. Hermanas Šulcas

Š.m. vasario 10-tą Oakland County Lincoln klubo respublikonų 112-tame baliuje (Michigane) buvo pagerbtas buvęs klubo pirmininkas ir ilgametis respublikonų partijos veikėjas, Amerikos lietuvių respublikonų federacijos pirmininkas Jonas Urbonas su žmona Gražina. Padovanoti bilietai lėktuvu į Lietuvą. Nuotraukoje stovi (iš k. į deš.): Jonas Urbonas, Gražina Urbonienė ir Hon. Brooks Patterson, Oakland County respublikonų pirmininkas ir apskrities vykdomasis pirmininkas

Prancūzijos kino akademijos garbingiausias apdovanojimas atiteko "Svetimam skoniui"

Šiemetinis prancūziškasis "Oskaras" - Prancūzijos kino meno akademijos "Sezaras" - garbingiausioje geriausio filmo kategorijoje atiteko režisierės Agnès Jaoui satyrinei komedijai "Svetimas skonis" (*Le Gout des autres*).

Geriausiu prancūziškojo kino aktoriumi išrinktas ispanas Sergi Lopez, suvaidinęs žudiką filme "Haris, draugas, pasirengęs padėti" (*Harry, un ami qui vous*

veut du bien), kurio režisierius, Vokietijoje gimęs Dominik Mollas taip pat gavo "Sezarą". Geriausiu filmu užsienio kalba pripažinta "Meilės nuotaika" (*In the Mood for Love*), kurį režisavo Wong Kar-Wai ir kuriame pasakojama melancholiška meilės istorija 7-ojo dešimtmečio Honkonge. Už gyvenimo pasiekimus apdovanota 55 metų britų aktorė Charlotte Rampling. BNS

Pastabos apie du 2001-jų spektaklius

(atkelta iš 2 psl.)

Šūkavimai, "alpinimai", vienos veikėjos ausis kurtinantis spieginimai, kampe sėdinčios pianistės (o gal tai buvo vyras?), apsikrovusios visokios trenksmės teikiančiom priemonėmis, publikai neleido "užsnūsti" nei kelioms sekundėms. Tokio koncentruoto vyksmo scenoje seniai nebuvau pergyvenęs, jei išvis. Ir juoko, juoko "iki ašarų" buvo begalės. Nors veikėjų tik 11, jie taip aktyviai "veikė", kad, neišsitemdami perdėm erdvioje scenoje, nuolat lakstė ir po žiūrovų erdvę salėje, ir tai ne vien takais, bet prasismelkdami ir pro sėdinčiųjų eiles. Kai vienas veikėjas labai "nusikalto", jį iškiso į didelį baltą maišą, užrišo ir po sceną patasę, dviese ėmė lazdomis mušti (žinoma, lazdomis, nuo kurių smūgių neskauda). Pamušę ir "pavirkdę" patys ėmė tempti iš publikos žiūrovus, daugiausia vaikus, ir leido jiems "nusikaltėli" paplikti...

Scapin pastatymo režisierius - John Preston, įdomių, spalvingų rūbų projektuotoja - Eli-

zabeth Novak, o balso trenerė (vocal coach) - Greta Lambert, ASF pirmaujanti visokių vaidmenų aktorė.

Scapin o vaidmenį atliko Robert Berry Fleming. Lygiai žavėjo jo pantomima ir akrobatika. Regėjosi, kad tai vyras be kaulų, kažkoks guminukas, nereikalingas nė poilsio. Gi ta komiška dainuojanti mergelė tai Jenny Wales. Kitus įvardyti ir bandyti kiekvieną kaip nors apibūdinti negalėčiau, jei ir būtų vietos, nes, spektaklį tik kartą pamatęs, negaliu nė susigaudyti, kas jame ką vaidino.

Informacijos spaudai rašoma, kad šis spektaklis tinkamiausias pradinų mokyklų "studentams", 7-12 metų amžiaus vaikams. Bet čia pat skubama pabrėžti, kad tinka visiems. Mes, ASF *Scapin* spektaklį išgyvenę, įsitikinom, kad jis labai tiko ir patiko ir mums, seneliams. Jį išgyventi rekomendučiau visiems, tik gaila, kad, kai mano šis rašinys skaitytojus pasieks, aprašytas farsas iš repertuaro bus jau senokai dingęs.

"Lietuvių literatūros enciklopedija" bus nuolat atnaujinama

Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas išleido "Lietuvių literatūros enciklopediją" ir elektroninę jos versiją. Pasak leidėjų, kompiuterinis enciklopedijos duomenų bankas bus nuolat atnaujinamas, o papildytas spausdintas variantas išeis ne vėliau kaip po penkerių metų.

"Lietuvių literatūros enciklopedijoje" pateikiama pus-trečio tūkstančio straipsnių juos parašė per 130 autorių.

Leidinyje pateikta per šešis šimtus metų sukurtos lietuvių ir Lietuvos literatūrinės raštijos svarbiausi duomenys ir bruožai. Tai - lietuvių literatūros raida ir

personalijos, teoriniai terminai, literatūros leidiniai ir leidyklos, lietuvių tautosakos žanrai ir žymiausi tautosakininkai, kitų Lietuvos tautų literatūra ir kūrėjai. Daug dėmesio skiriama Atgimimo metais į viešumą išėjusiai tremties ir rezistencijos literatūrai ir kūrėjams. Prie straipsnių pridamos raštų ir literatūros bibliografijos.

Lietuvių literatūros enciklopedija skiriama visiems, kas moko ir mokosi, dirba spaudos ir leidybos, visuomenės informavimo ir švietimo darbus, kam artimi humanitarinės kultūros dalykai.

ELTA

VILNIUS

Žiemos kainos

Iš New Yorko \$290 viena kryptimi

Iš New Yorko \$395 ten ir atgal

Iš Chicagos \$303 viena kryptimi

Iš Chicagos \$445 ten ir atgal

Plius mokesčiai

Nuolaidos galioja ir iš kitų JAV miestų

Vytis Travel

40-24 235 St.

Douglaston, NY 11363

Tel: 718-423-6161

800-778-9847

Fax: 718-423-3979

E-MAIL: VYTTOURS@EARTHLINK.NET
web site: www.vytistours.com

Atlantic Express corp.

800 - 775 - SEND ▼ 1-888-205-8851

Garantuotas, greitas ir saugus
siuntinių pristatymas

nuo DURŲ iki DURŲ

Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų

LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA, BALTARUSIJA, RUSIJA

ATLANTIC EXPRESS CORPORATION MARCH PICK-UP SCHEDULE

March 13	New Haven, CT	12-1 pm
	New Britain, CT	2-3 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
March 15	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
	Paterson, NJ	3-4 pm
March 16	Philadelphia, PA	11-12 noon
	Baltimore, MD	4-5 pm
March 17	Brooklyn, NY	12-1 pm
March 19	Putnam, CT	1-2 pm
March 27	New Haven, CT	12-1 pm
	New Britain, CT	2-3 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
March 29	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
	Paterson, NJ	3-4 pm
March 30	Philadelphia, PA	11-12 noon
March 31	Riverhead, NY	3-4 pm

For more information please call:
1-888-615-2148 or 1-888-205-8851

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$499 r.t.

One way to Vilnius \$325

FREGATA TRAVEL

250 West 57th Street, 1211

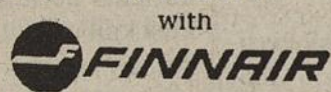
New York, NY 10107

Tel.: (212) 541-5707

RigaVen Travel, Inc.

We provide complete Travel Services
VACATIONS - TOURS - CRUISES
WITH PERSONAL RECOMMENDATIONS
and always competitive fares to

RIGA -- TALLIN -- VILNIUS

LUFTHANSA - SAS

OR OTHER CARRIERS

"Call for Details"

INESE ZAKIS

136 W. Main St., Bay Shore, NY 11706

Tel. 631-665-4455 Fax 631-665-6164

1-800-291-8311

E-mail: RigaVen@worldnet.att.net

Kviečiame visus taupyti ir skolinti iš
lietuvių įsteigto ir vadovaujamo

SCHUYLER SAVINGS BANK

24 Davis Ave.

Kearny, New Jersey 07032

Bankas švenčia 75-kerių metų sukaktį!

Pilnas ir draugiškas patarnavimas, įskaitant

* Taupymo sąskaitas, sertifikatus ir IRA

* Čekių sąskaitas - asmeniškai ir komercines

* Paskolas - namų, namų remonto,

Home Equity ir automobilių

* ATM naują mašiną ir korteles

* Tiesioginį pinigų deponavimą

Patogios darbo valandos,

pilnai Federalinės valdžios apdraustos sąskaitos

Kalbame lietuviškai...

Mūsų telefonai: (201) 991-0001

arba skambinkite mums nemokamai:

1-888-SCHUYLER (1-888-724-8953)

Chicagietis Donius Remys ileido šaknis savo tėvynėje

Edvardas ŠULAITIS

Amerikos lietuvių spauda rašo apie iš Lietuvos naujai atvykstančius mūsų tautiečius, kurie įvairiais būdais stengiasi čia įsitvirtinti. Kiek čia tokių žmonių turime, tik vienas Dievas nežino. Tačiau iš neoficialių šaltinių patiriame, kad vien tik Chicagoje bei apylinkėse tokių yra daugiau negu pora dešimčių tūkstančių.

Bet vyksta ir atvirkstinė emigracija, nors ji žymiai mažesnė. Amerikos lietuviai irgi važiuoja apsigyventi į Lietuvą. Tačiau dauguma tokių ten vyksta tik numirti arba praleisti paskutinius savo gyvenimo saulėlydžio metus. Žinoma, yra ir jaunesnių žmonių, kurie iš savo tėvynės skrenda verslo tikslais, laikino darbo sumetimais ar svarbesnių postų užėmimui.

Gera pažįstame verslininkę Ritą Dapkutę, Lietuvos prezidentą Valdą Adamkų, Seimo narį dr. Kazį Bobelį, prezidento patarėją Raimundą Mieželį ir dar vieną kitą dešimtį žymesnių figūrų, kuriems dabar parūpo Lietuva. Tačiau dauguma Amerikos lietuvių, kurie gyvendami dešimtmečiais Amerikoje deklamavo, kad, kuomet Lietuva išsilaisvins iš komunistų vergijos, jie pirmieji grįš į laisvą Lietuvą, sau ramiai dar sėdi visko pertekusioje Amerikoje. Bet aišku, kalbėti žymiai lengviau negu daryti, ir tokių "idealistų", žinoma, negalima per daug smerkti.

Čia norėtume skaitytojus supažindinti su vienu gal iš didžiausių Amerikos lietuvių idealistų, kuris tikrai padarė taip, kaip buvo žadėjęs. Jis nėra nei prekybininkas, nei besitaikantis į Seimo, prezidento ar kitas minkštas kėdes. Jis tik... poetas. Tiesia irgi ne iš tų didžiųjų, pripažintųjų. Bet jis nepretenduoja į "išrinktųjų" tarpą, nes kuria tik todėl, kad jaučia malonumą.

Jo pavardė Donius Remys, 2001 m. vasario 10-ją jis minėjo savo 76-įjį gimtadienį. Po ilgos pertraukos ir savo tėvynę pirmą kartą buvo sugrįžęs prieš dešimtmetį ir matė tragiškuosius Sausio 13-sios įvykius, kuomet dar sprendėsi Lietuvos likimas.

Apie šį vyrą būtų galima daug

rašyti, bet šį kartą pasitenkime tik trumpa biografija. D. Remys gimė 1925 m. Mažeikiuose ir jo mama buvo tikrai žemaitė, kaip jis sako - iš jos jis perėmęs šią "tautybę". Jų šeimoje augo keturi sūnūs ir dukterė, o jis pats buvo pats jauniausias iš visų ir vienintelis išlikęs iki šių dienų. Vyriausiasis brolis Bronius su šeima per pirmąją sovietų okupaciją buvo išvežtas į Sibirą ir ten nužudytas.

Kuomet 1944 m. į Lietuvą vėl artėjo rusų armija, su tėvais ir kitais artimaisiais patraukė į Vakarų. Tai buvo 1944 m. spalio. Kaip jis sako, suspėjęs pasisemti tik sauja Lietuvos žemės. Jam dar pavykė į kelionę įsidėti ir vienintelę knygą - Bernardo Brazdžionio poezijos rinkinį "Per pasaulį kelionė", tačiau ji vėliau kelioms kartoms tapo prapuolė.

Per Liepą patekęs į Vokietiją, čia pradėjo išeiviską odiseją. Praėjus karo sukuriui, Donius studijavo psichologiją ir filosofiją, mokytojavo Ingolštato lietuvių gimnazijoje. Ten jis irgi rašė eilėraščius, kuriuos pradėjo kurti dar Lietuvoje.

1950 m. atvykęs į Ameriką, Chicagą, įsidarbino fabrike, o po inžinerijos studijų jau dirbo inžinieriumi keliose bendrovėse. Viena iš jų - gerai žinoma McDonald kompanija. Ir šiame krašte jis neužmiršo kūrybos: rašė eilėraščius ir juos spausdino vietinėje lietuvių spaudoje. Taip pat labai mėgo keliauti ir, sakosi, aplankęs apie 90 šalių. Į okupuotą Lietuvą nevažiavo, bet kuomet ji išsilaisvino, tuoj pat ten nuvyko.

Vėliau, išėjęs į pensiją, savo gimtinėje praleisdavo vasaras, kartais iki pusės metų. Ir nuo 1995-ųjų jis nusprendė visiškai persikelti į Lietuvą. Dabar gyvena Palangoje, turėdamas gražų

nuosavą butą šiame kurortiniame mieste prie Baltijos jūros.

Prieš pat Kalėdas iš Palangos atkeliavo siunta - kalėdinė dovana - Doniaus Remio jau aštuntoji poezijos knyga. Jos vardas - "Šviesos klasta", 117 puslapių apimties. Knyga spausdinta "Aušros" spaustuvių Kaune.

Kuomet 1998 m. vasarą viešėjau pas jį namuose prie Baltijos jūros, jis kaip tik buvo kalbėjęs apie šią knygą, nors jos išleidimas, atrodo, kiek užtruko. Iki šiolie, pradedant 1992-aisiais,

Donius Remys M. Račkauskas vardo gimnazijoje ir miesto viešosios bibliotekos surengtame jo kūrybos vakare 75-mečio proga

jis kiekvienais metais sugebėdavo išleisti po vieną savo poezijos knygą. 1997-aisiais išėjo net dvi (tada buvo išleista ir gana stamboka poezijos rinktinė, pavadinta "Pažinimo gelės"). Kitų jį knygų vardai pradedant pirmąja: "Išsipildymo sala", "Aukštinė vasara", "Išlikęs džiazmas", "Svajonių gelė", "Klauno kelias", "Laiko riboje".

Trumpai galima pažymėti, jog D. Remio kūryboje atsispindi jo jaunystė, tėvynės ilgesys, meilė ir kitos pagrindinės žmogiškosios temos, kurios kankina daugelį poetų. Reikia pasakyti, jog D. Remys visa tai išsako suprantamai, paprastai ir įtikinamai. Jis jau ne pirmi metai priklauso Lietuvos Kaimo rašytojų sąjungai. Dažnai dalyvauja literatūros vakaruose, pasisako įvairiomis temomis Lietuvos spaudoje. Pernai jis svečiavosi net 32 kūrybos vakaruose, skaitė savo kūrybą, dalijosi išpuošiais iš Amerikos, mokė savo tautiečius Lietuvoje branginti savo kalbą, į ją nusiileisti visokių teršalų iš kitur.

Pasaulio lietuvių slidinėtojų sąskrydis ir varžybos

Pasaulio lietuvių slidinėtojų sąskrydžio "World Lithuanian Ski Summit" paruošiamieji darbai vyksta pilnu intensyvumu. Kaip žinoma, šį sąskrydį rengia Kalifornijos lietuvių sporto klubas "Banga" 2001 m. kovo 24-30 d. Mammoth Mountain slidinėjimo kurorte, Kalifornijoje, JAV.

Lietuvos Kalnų Slidinėjimo Federacijos ir ŠALFASS-gos centro valdybos bei Slidinėjimo komiteto pritarimu ir pavedimu, šio sąskrydžio apimtyje bus vykdomos VII-sios Pasaulio lietuvių kalnų slidinėjimo varžybos ir kartu 2001 m. ŠALFASS-gos pirmenybės. Varžybinėje programoje - slalomo ir didžiojo slalomo rungtys, vyrams ir moterims, įvairiose grupėse, pagal dalyvių amžių.

Bendras sąskrydžio tvarkaraštis:

Kovo 23 d. - Atvykimas į Mammoth Mountain Ski Area (MMSA) ir registracija (po 4:00 val. p.p.).

Kovo 24 d. - Laisvas slidinėjimas. Po to, 6:30 val. vak. - susipažinimo vakarienė, sąskrydžio atidarymas.

Kovo 25 d. - Slidinėjimo diena. Supažindinimas su trasomis, etc. Praveda MMSA pareigūnai.

Kovo 26 d. - Laisvas slidinėjimas. Vakaronė su vynu ir sūriu, pramogos. Rengia MMSA.

Kovo 27 d. - Laisvas slidinėjimas. Trijų valandų lenktyniavimo treniruotė. Praveda MMSA instruktoriai.

Kovo 28 d. - VII-sios Pasaulio lietuvių slidinėjimo varžybos ir ŠALFASS pirmenybės. Po varžybų seks iešminė, o vakare - nusileidimas-paradas su šviesomis.

Kovo 29 d. - Atsarginė varžybų diena arba laisvas slidinėjimas.

Kovo 30 d. - Slidinėjimo pusė dienos ir išsiskirstom. Sudie!

Dalyvauti kviečiame lietuvių kilmės slidinėjtojus iš viso pa-

saulio.

Pakartotinai primename, kad išankstinė dalyvių registracija atliekama iki kovo 7 d. imtinai, kreipiantis į org. k-to vadovą Algį Šeką, šiuo adresu: *Algis Šėkas, 20291 Deervale Lane, Huntington Beach, CA 92646, USA.* Tel. 714-968-8124; faksas 805-527-4675; E-mail: ltksksummit2001@aol.com

Daugiau informacijos? Sekite website: www.lithuanianweb.com/skisummit/

Kur apsistoti? Yra rezervuota kambarių ir butų "Mammoth Mountain Inn", tel.: 800-MAMMOTH (800-626-6684). Užsisakyti reikia iki vasario 10 d. Užsisakydami paminėkite, kad priklausote "Lithuanian Ski Summit" grupei. Paskubėkite!

Susidomėjimas šiuo sąskrydžiu diena iš dienos auga. Iki sausio 25 d. jau užsiregistravo virš 100 slidinėtojų iš Lietuvos, JAV, Kanados ir Australijos. Tikimasi, kad iki registracijos termino, kovo 7 d., šis skaičius dar gerokai padidės. Išnaudokite šią retą progą. Kalifornija jūsų laukia!

Kalifornijos LSK "Banga" ŠALFASS centro valdyba

Sporto žinios

Chicagos "Lithuanicos" futbolininkai laimėjo

Sausio 28 d. įvykusiame "Metropolitan Soccer" lygos "Major" divizijoje salės futbolo pirmenybių ketvirtajame rate "Lithuanicos" vyrų ekipa pelnė pirmąją pergalę. Po vieno pralaimėjimo ir dviejų lygiųjų mūsų vyrai suplikė lenkų "Centrum Sport" komandą 3:1.

"Odeum Sports and Expo" centro pastate Villa Park, IL, sužaistose rungtynėse mūsų kiai neturėjo daug vargo susitvarkyti su savo varžovais, kurie pirmenybinėje lentelėje užima paskutinę, 10-ą vietą.

Jau pirmojo kėlinio ketvirtoje minutėje energingasis Juan Berutti po gero Dano Smulkio kamuolio perdavimo ženklino 1:0. Tačiau po to, nors ir turėdami nedidelę aikštės persvarą, mūsų kiai nepajėgdavo sukurti pavojingesnių situacijų prie lenkų vartų.

Kiek apmaudus atrodė tuoj po pertraukos lenkų pelnytas įvartis, kuomet mūsų kiai žaidė turėdami vienu žaidėju mažiau. Tačiau po poros minučių naujasis "Lithuanicos" žaidėjas Tomas

Mačiulis pasiekė 2:1. Tada mūsų kiai turėjo nemažą progą pasižymėti, bet aštrus smūgiai iš arti atsimušdavo į varžovų vartininką arba trūkdavo tik 5-10 colių iki tikslo.

Tačiau likus 7 su puse minutėms iki rungtynių pabaigos, gražų įvartį įmušė "Lithuanicos" veržlusis puolikas Laimis Bytautas, kuris, nors ir stipriai lenkų saugomas, įstengė atsižymėti ir ženklino 3:1. Tuomet prie lenkų vartų virė dar didesnis judėjimas ir lietuviai turėjo bent 3-4 itin geras progas, tačiau vis be sėkmės. Bet ir tokia pergalė vis tiek jau yra geras žingsnis į priekį, nors didesnis įvartų skaičius mūsų kiams padėtų tokiu atveju, kuomet pirmenybių pabaigoje kelioms po vienodą taškų skaičių surinkusioms ekipoms gręstų iškritimas į žemesnę diviziją.

New Yorkas nusileido Baltimorei

Sausio 28 d. Amerikoje vyko neeilinis sporto įvykis, galbūt didžiausias visų metų laikotarpįje. Čia šventėme taip vadinamą "Super Sunday" - Floridos mieste Tampa buvo prarastas profesionalų futbolo lygos finalas, 35-sis iš eilės, "Super

Bowl".

Neatrodė, kad yra daug lietuvių, esančių šios sporto šakos, kuri, beje, yra prigyjusi tik Šiaurės Amerikos kontinente ir kitur pasaulyje mažai kultivuojama, sirgalių tarpe. Kaip matome, ši sporto šaka yra vadinama "futbolu", o visame pasaulyje daugiausia populiarumo susilaukiantis tikrasis futbolas čia turi kitą, "soccer" vardą. Tai gana keista: kodėl amerikietiška futbolas, kuomet kamuolys yra metamas ar nešamas rankomis (tai net sunku suprasti!) iš viso reikėtų vadinti futbolu?

Bet, turbūt, kitaip ir nebus, nes sporto biznieriui to laikysis ir nenorės prarasti milijonų dolerių bei nuo seno čia įtvirtintą poziciją.

Beje, šiame finale rungtyniavo New Yorko "Giants" ir Baltimorės "Ravens" klubai. Nors daug kas pranašavo pergalę newyorkiečiams, gana lengvai (rezultatu 34:7) laimėjo "Ravens" atstovai.

Lietuviams šis finalas gal buvo įdomus tuo, kad New Yorko ekipoje žaidė kaus sugebėjimų lietuvis - Joe Jurevičius, tik prieš 3 metus tapęs profesionaliu futbolininku. Kadangi Baltimorės komanda pasižymėjo gera gynyba, o mūsų kiai yra savos ekipos puolimo linijoje, nesusilaukęs kamuolio iš saviško metiko Kerry Collins, jis negalėjo parodyti savo sugebėjimų. Beje, J. Jurevičius ant savo rankos yra išsitatuiravęs Vyti.

Reikia tikėtis, kad dabar šis pastaruoju metu vyrovęs gal kiek perdėtas šurmulys dėl amerikietiškojo futbolo vietinėje spaudoje, radijuje ir televizijoje aprims ir bus galima skaityti ir išgirsti daugiau žinių apie europiečiams labiau mėgstamas sporto šakas.

E. Š.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO:

DARBININKO skaitytojais, atsiuntę prenumeratą, prisidėję aukomis laikraščiai stiprinti ir atsilyginti už įvairius patarnavimus.

(Pradžia 5 nr.)

Po 20 dol.: A. Kepalas, Levittown, NY; J. Kazickas, NYC, NY; Aniela Baliunas, Woodhaven, NY; A. F. Sabalis, Woodhaven, NY; A. M. Balašaitienė, Richmond Hths, OH; Eufemija Steponis, Seven Hills, OH; A. I. Vaiciunas, Wakefield, RI; Col. A. Vanagas, Azle, TX; A. A. Reventas, Houston, TX; Vanda Simanavicius, Salt Lake City, UT; A. Normantas, Charlottesville, VA; M. A. Pakstys, Sterling, VA.

Po 15 dol.: Audronė Bartys, Sun City, AZ; Jadvaga Dapkus, Hartford, CT; Rev. R. Krasauskas, Putnam, CT; Maria Juodaitis, Norwalk, CT; J. Kazlauskas, Waterbury, CT; Albina Belazaras, South Windsor, CT; Paul ir Dana Kuras, Waterbury, CT; V. Kuzmickas, Waterbury, CT; Helen Norkus, Waterbury, CT; J. Stapulionis, Waterbury, CT; Ramona Juralis, West Hartford, CT; E. Kireilis, Wethersfield, CT; Aurelija Stongvill, Coral Gables, FL; Danutė Petrakas, Hudson, FL; J. Mikaila, Largo, FL; V. Gruzdas, St. Petersburg,

FL; Aldona M. Buivydas, Sarasota, FL; J. Mikaila, Seminole, FL; F. Misiunas, Stuart, FL; J. Adomenas, Burr Ridge, IL; Enata Skrupskelis, Chicago, IL; Laimutė Tornau, Chicago, IL; Theodora Zailskas, Cicero, IL; J. Vainius, Oak Brook, IL; J. Keraminas, Rockford, IL; J. Starinskas, Belmont, MA; Teklė Bogušas, Boston, MA; A. Austras, Braintree, MA; Sophie Stasaitis, Brockton, MA; Sofija Galdikas, Dorchester, MA; I. Juodaitis, Holden, MA; P. Šimkus, Quincy, MA; L. A. Gražulis, Sharon, MA; G. Stuopis, Sharon, MA; B. A. Victor, Shrewsbury, MA; A. Petrutis, W. Hyannisport, MA; Birutė Girmius, Allen Park, MI; V. Jomantas, Redford, MI; A. Bitėnas, Elizabeth, NJ; Isabel Ceras, Jamesburg, NJ; S. T. Dembauskas, Kendall Park, NJ; Eugenija Pralėika, Little Falls, NJ; V. Matusaitis, Livingston, NJ; Juratė Litchfield, Montclair, NJ; Vanda Petravičienė, N. Plainfield, NJ; J. Marcis, So. Amboy, NJ; P. Brazauskas, Paramus, NJ; Susan Covalsky-Savaiko, Randolph, NJ; A. Sparkevičius, Las Cruces, NM; Beatrice Jasewicz, Amsterdam, NY; S. Kuchinskas, Brooklyn, NY; D. Bitėnas, Bronxville, NY; H. Satinskas, Commack, NY; V. Barkauskas, Glen Cove, NY; G. Rajeckas,

Maspeth, NY; J. Ramas, Metuchen, NJ; Veronica Kazlauskis, New Hyde Park, NY; Agota Uselis, New York, NY; Danutė Tautvilas, Port Washington, NY; V. Anonis, Rego Park, NY; Sofija Klevas, Richmond Hill, NY; Jadvaga Leleiva, Richmond Hill, NY; A. Šaulys, Shoreham, NY; Elena Valiunas, Southampton, NY; Jadvaga Laucevičius, Woodhaven, NY; J. Žukas, Woodhaven, NY; I. Bučmys, Dayton, OH; Valerija Masilionis, Dayton, OH; K. Pliuškonis, Huntingdon Valley, PA; V. Ročiūnas, Independence, OH; R. Jakas, Norristown, PA; E. A. Pesteniai, Philadelphia, PA; A. Šimonis, West Chester, PA; F. Matusevičius, York, PA.

Po 10 dol.: Nijolė Levenson, Dauphin Island, AL; F. Radis, Hot Springs, AR; Birutė Praškauskas, Lomita, CA; Sofia Slizys, Little Rock, CA; E. Arbas, Santa Monica, CA; J. Kojelis, Santa Monica, CA; Monika Lemberas, Santa Monica, CA; J. Cekanauskas, Thousand Oaks, CA; A. Kontvis, Westminster, CA; Z. Merkevičius, East Haven, CT; V. Saimininkas, East Hartford, CT; Liuda Gudelis, Greenwich, CT; S. Marcavage, Milford, CT; Mrs. G. Ivaškienė, Monroe, CT; P. Rizauskas, New Britain, CT; V. Juozokas, Newington, CT; V. Peckaitis, Old Say-

brook, CT; H. Vaitaitis, Old Saybrook, CT; Michalina Bukauskas, Thompson, CT; Halina Anthaney, Lewes, DE; Mrs. V. Šileikis, Daytona Beach Shores, FL; Aldona O. Dulskis, Cocoa Beach, FL; Theresa A. Jacques, Hudson, FL; S. Giedrikis, Juno Beach, FL; Rima Gudaitis, Ormond Beach, FL; V. Abraitis, Palm Coast, FL; J. Bačanskas, Pompano Beach, FL; Elena Bakutis, St. Pete Beach, FL; A. Karnius, St. Petersburg, FL; Danutė Snarskis, St. Petersburg, FL; H. Zitikas, Sunny Hills, FL; V. Butvydas, Wellington, FL; A. J. Stepaits, Arlington Hts, IL; A. Valavičius, Chicago, IL; V. D. Kleiza, Lockport, IL; Nijolė Varnienė, Slidell, LA; E. Sakalauskas, Ellicott City, MD; Virginia Gureckas, Germantown, MD; J. Vitėnas, Oxon Hill, MD; S. Subatis, Arlington, MA; A. Melaika, Athol, MA; Mrs. K. Vasiliauskas, Boston, MA; Aldona Zagurskis, Boston, MA; Janina Čepkauskas, Brockton, MA; S. Eiva, Brockton, MA; P. Radzevičius, Brockton, MA; Otilia Valiunas, Brockton, MA; B. Rožėnas, Brockton, MA; E. Užpurvis, Centerville, MA; W. Židžiūnas, Centerville, MA; Mrs. M. Žilinskienė, So. Boston, MA; V. Kamaitis, Sutton, MA; Helena Dousa, Watertown, MA; J. Dionas, Westfield, MA; C. J. Bazikas, Worcester, MA; Mrs. J. Mi-

liauskas, Worcester, MA; Brone Pridotkas, Worcester, MA; Elena Čižauskas, Detroit, MI; E. Šventickas, Livonia, MI; J. Pikūnas, Northville, MI.

Kiekviena auka yra didelė pagalba DARBININKUI. Laikraščio ateitis, tuo pačiu ir lietuvių išeivijoje priklauso nuo aukotojų dosnumo. Vien iš prenumeratų nebūtų galima išsilaikyti.

Nuoširdžiai dėkojame.

Darbininko administracija

GAVĖNIO REKOLEKCIJOS PUTNAME

Vėl artinasi Gavėnia - šventas laikotarpis, skirtas maldai, Kristaus Kūnės apmąstymui ir atgailai. Nek. Pr. Marijos seserų vienuolyne Putname Gavėnios rekolekcijos vyks š. m. kovo 16-18 d.

Pravęs svečias iš Lietuvos kunigas Eugenijus Troickis, kuris šiuo metu studijuoja Washington, DC.

Rekolekcijos prasidės penktadienį, kovo 16 d., 7 val. vakare ir baigsis pietumis sekmadienį, kovo 18 d. Jei kam nors sąlygos neleidžia dalyvauti pilną savaitę, galima įsijungti vieną dieną, šeštadienį, kovo 17 d., prasideda 9 val. ryto. Pilnas savaitgalis - 80 dol. (nuo penktadienio vakaro iki sekmadienio pietų). Viena pilna diena (be nakvynės) - 25 dol. Dvi dienos su nakvyne - 50 dol.

VISI KVIEČIAM! Apie savo dalyvavimą pranešti iki kovo 9 d., kartu su 25 dol. įmokėjimu, užtikrinant rezervuotą vietą, arba skambinti 1-860-928-7955.

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: Darbininka@aol.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Pirmas gavėnios sekmdienis - kovo 4.

Vyskupas Paulius A. Baltakis, OFM, vasario 25 d. iš Europos grįžo į savo rezidenciją pranciškonų vienuolyne Brooklyne. Dalyvavo Vasario 16 gimnazijos 50 metų sukakties minėjime vasario 16-19 d. ir sielovados posėdyje. Vėliau vyko į Romą ir vasario 20-24 d. dalyvavo kardinolų konsistorijoje ir priėmimuose - susitikimuose su kardinolais A. Bačkiu, E. Egan, T. McCarrick ir J. Pujats.

Vyskupas Paulius Baltakis, OFM, kovo 1 išvyko į Florida, kur lietuviams praves rekolekcijas šiose vietovėse: Daytona Beach, Juno - Jupiter, Pampano Beach ir Miami. Į New Yorką grįžta kovo 28 d.

Viešpaties Atsimainymo parapijos žinios

Tradiciniai St. Patrick's šokiai bus rengiami kovo 24 d. Dėl daugiau informacijų ir bilietų užsakymo prašome skambinti klebonijom tel. 718-326-2236.

Lietuvos Vyčių 110 kuopos susirinkimas įvyks kovo 25 d. tuoju po 11:30 val. lietuviškų mišių.

Išpažintys yra klausomos kiekvieną šeštadienį nuo 4 iki 4:45 val. p.p. Išpažinti galima atlikti lietuvių arba anglų kalbomis.

Parapijos lektoriai renkasi kiekvieną trečiadienį apie 7:30 v. v. parapijos salėje aptarti tos savaitės skaitinių ir evangelijos mintis.

Apreiškimo parapijos žinios

Imigracijos LIFE 245 (i) įstatymo klausimu kalbės advokatas Jonas Janušas š. m. kovo 4 d., sekmadienį, 11:30 val. parapijos apatinėje salėje - praneša dr. Giedrė Kumpikaitė, JAV LB New Yorko apygardos pirmininkė. Newyorkietis advokatas apibūdins ir paaiškins galimybes legalizuotis (turintiems studento ar turistų vizą).

Rekolekcijas mūsų parapijoje praves **kovo 9 - 11 d.** Tėv. Dainius Paulius Vaineikis, OFM, Kryžių Kalno pranciškonų vienuolyno viršininkas Lietuvoje. Visi parapijiečiai kviečiami rekolekcijose dalyvauti.

Cheryl ir Joseph Milukas, Stamford, CT, yra ilgamečiai dosniai "Darbininko" rėmėjai. Jie šiemet dar padidino savo paramą, apmokėdami prenumeratą su 125 dol. čekiu. **Nuoširdi padėka už nenuilstamą paramą.**

Maksiminas Karaska, Fredericksburg, VA, šiemet ir vėl, kaip jam įprasta, apmokėjo prenumeratą su 100 dol. čekiu. **Nuolatiniams dosniam rėmėjui nuoširdžiai dėkojame.**

Vytautas Trečiokas, Terra Motel savininkas, Wethersfield, CT, šiemet ir vėl apmokėjo prenumeratą su 100 dol. čekiu. **Nuoširdžiai dėkojame už nuolatinę dosnią paramą mūsų spaudai.**

Nijolė Bražėnas, MD, Sparkill, NY, visada paremdavo "Darbininką" didesne auka, o šiemet apmokėjo prenumeratą su 100 dol. čekiu. **Mielai daktarei nuoširdžiai dėkojame už "Darbininko" stiprinimą.**

Brolis Pranciškus Malukas, OFM, Pranciškonų vienuolyno Brooklyne narys, ištiktas širdies smūgio, mirė š. m. vasario 23 d. Pašarvotas Shalins laidotuvių koplyčioje. Atsisveikinimas buvo vasario 28 d., kurį pravedė Tėv. Pl. Barius, OFM. Kovo 1 d. Pranciškonų koplyčioje aukotos laidotuvių mišios, vyr. celebrantas ir pamokslininkas - vysk. P. A. Baltakis, OFM. Palaidotas Šv. Jono kapinėse. Daugiau sekančiame numeryje.

Kviečiame į Washingtono jaunimo saskrydį!

Tešiant tradiciją, JAV Lietuvių Jaunimo S-gos Washingtono ir Baltimorės skyrius kartu su Lietuvos Ambasada Washingtono kviečia lietuvių jaunimą dalyvauti Washingtono jaunimo saskrydyje, kuris įvyks 2001 m. kovo 10-11 dienomis Washingtono, DC.

Saskrydžio programa:
kovo 11, šeštadienį - susirinkimas/diskusijos, vakaronė;
kovo 11, sekmadienį - susirinkimas Ambasadoje.

Planuojamų diskusijų temos:
-- Pasaulio lietuvių jaunimo organizacijos: Ar norime burtis?
-- Studijos JAV: Realios, dilemos ir perspektyvos.

Kviečiame jus aktyviai įsijungti ir dalyvauti diskusijose. Prašome informuoti, ar planuojate atvykti ir kokioje diskusijoje(-ose) norėtumėte dalyvauti. Norintys pasakyti, praneškite mums iš anksto arba atsiųskite pranešimą raštu, jei negalėsite dalyvauti asmeniškai. Mūsų adresas:

SASKRYDIS@FTNETWORK.COM
Atsakymus į jūsų klausimus ir išsamesnę informaciją atsiųsime vasario mėnesio antroje pusėje, apie diskusijas, apgyvendinimo reikmes ir pan. Kovo 9-10 dienomis Washingtono taip pat vyks Baltic American National Committee (JBANC) konferencija. Daugiau informacijos galite rasti www.jbanc.org puslapyje. Konferencijos organizatoriai sutinka jaunuosius dalyvius ateisti nuo registracijos mokesčio.

Žadame linksmą ir turiningą savaitgalį draugų būryje JAV sostinėje. Laukiame jūsų!

Marius Petrušonis, Washingtono/Baltimorės Lietuvių Jaunimo Sąjunga

Dr. Juozas Dičpinigaitis, Woodhaven, NY, jau daugelį metų apmoka prenumeratą su 100 dol. čekiu. Taip padarė ir šiemet. **Nuoširdžiai dėkojame mielam daktarui už nuolatinę nenutrūkstamą paramą mūsų laikraščiu.**

Evaldas ir Virgilija Remeza, Manhasset, NY, šiemet ir vėl apmokėjo prenumeratą su 100 dol. čekiu. **Nuoširdžiai dėkojame už dosnią paramą mūsų laikraščiu.**

Romas Dovydaitis, Dalton, PA, šiemet dar padidino savo paramą, apmokėdamas prenumeratą su 110 dol. čekiu. **Nuoširdžiai dėkojame už nuolatinę dosnią paramą mūsų spaudos išlaikymui.**

Gloria O'Brien-Knytaite, Westwood, NJ, šiemet ir vėl, kaip daugelį metų iki šiol, apmokėjo prenumeratą su 150 dol. čekiu. **Mielai spaudos rėmėjai nuoširdžiai dėkojame už nuolatinę paramą.**

P. Vilinskas, Farmington, CT, šiemet ir vėl dosniai parėmė "Darbininką", apmokėdamas prenumeratą su 100 dol. čekiu. **Nuoširdi padėka už mūsų spaudos stiprinimą.**

TAUTOS FONDAS IR IŠEIVIJA REMIA LIETUVOS MOKYKLAS

Lavoriškių mokykla - lietuviškumo židinys Vilniaus krašte

Vyskupas J. Boruta šventina Lavoriškių mokyklą. Tarp mokyklos mokinių, jų tėvelių ir mokytojų matosi ŠMM sekretorius D. Numgaudis, Seimo pirmininko pavaduotojas A. Skardžius ir naujasis Vilniaus apskrities viršininkas A. Kudzys.

(atkelta iš 3 psl.)

Kaip jums atrodo Vilniaus rajono situacija lietuviškumo požiūriu? Kai kam turbūt Lavoriškės teikia didelę viltį gaivinant lietuviškąjį švietimą šiame krašte?

Dar atsakydamas į pirmąjį klausimą, užsiminiau, kad mokykla Lavoriškė nėra pirmoji lietuviška mokykla Vilniuje. Su švietimo ministerijos parama per pastutinius penkerius ar daugiau metų Vilniaus Apskrities viršininko istaiga jų įsteigė visą eilę. Dauguma jų prisiglaudė esamuose pastatuose, juos mokyklos reikalams specialiai pritaikant. Kai kur jos įsikūrė greta lenkiškųjų, kurios yra Vilniaus rajono švietimo skyriaus žinioje.

Problemų buvo ir yra. Be jau minėto Apskrities viršininko A. Vidūno, daug pastangų ir diplomatinės nuovokos šioje srityje yra įdėję viršininko pavaduotojas Endriukaitis ir švietimo skyriaus vedėjas Vasikauskas. Jiems priskirtini dideli nuopelnai, kad lietuviškų mokyklų tinklas išaugo ir jose dabar mokosi arti 2000 jaunuolių.

Sėkmingai pabaigus šį išpuodingą projektą, Tautos Fondas tiki, kad jo rėmėjai su dar didesniu entuziazmu remis Tautos Fondo pastangas švietimo ir tautinio ugdymo projektuose Lietuvoje.

Rita Durickaitė-Moore, Gulfport, FL, šiemet apmokėjo prenumeratą su 100 dol. čekiu ir dosniai parėmė mūsų laikraštį. **Nuoširdžiai dėkojame už "Darbininko" stiprinimą.**

Zigmas Zalsys, Hopewell Jct., NY, šiemet padidino savo nuolatinę paramą, apmokėdamas prenumeratą su 100 dol. čekiu. **Nuoširdi padėka už mūsų laikraščio stiprinimą.**

Peter Skikunas, Miami, FL, šiemet apmokėjo prenumeratą su 100 dol. čekiu. **Nuoširdžiai dėkojame už taip labai reikalingą paramą mūsų laikraščiu.**

Dr. Danutė S. Kasaitis, Baltimore, MD, šiemet ir vėl apmokėjo prenumeratą su 100 dol. čekiu. **Mielai daktarei nuoširdžiai dėkojame už nuolatinę mūsų spaudos stiprinimą.**

Nick Angeliadis, Huntington, NY, padidino savo nuolatinę paramą, apmokėdamas prenumeratą su 100 dol. čekiu. **Nuoširdžiai dėkojame už mūsų spaudos stiprinimą.**

Algirdas Česnavičius, Richmond Hill, NY, šiemet ir vėl, kaip kasmet, apmokėjo prenumeratą su 100 dol. čekiu ir dosniai parėmė "Darbininką". **Nuoširdi padėka nuolatiniams dosniam rėmėjui.**

Apolonija Vitkuvienė, Hartford, CT, šiemet ir vėl, kaip jai įprasta, apmokėjo prenumeratą su 100 dol. čekiu. **Nuoširdžiai dėkojame už nuolatinę dosnią paramą "Darbininkui".**

Būtų naudinga kiek daugiau išgirsti ir apie kitus Tautos Fondo projektus, ypač mokyklų įdrukinimo programą. Kiek mokyklų iki šiol įdrukinata?

Pradėsiu nuo antrosios klausimo dalies. Nes ateinantį mėnesį bus vienerių metų sukaktuvės kaip asmeniškai, su TF pagalba buvo įdrukinata pirmoji vidurinė mokykla gražiam Dusetų miestelyje ant Šartų ežero kranto. Mokykla pavadinta Kazimiero Būgos vardu. Štai kaip rašė Dusetų mokyklos direktorius ryšium su mokyklos įdrukinimu: "Mūsų mokiniai dalyvauja projekte *Lietuvos kovų ir kančių istorija*. Jaunieji istorikai surinko daug medžiagos (atsiminimų, dokumentų), pasakojančių apie Dusetų krašto žmonių tremtį, partizanų kovas, pasipriešinimą".

Po šios mokyklos sekė kitos, ir dabar iš viso tokių TF-do dukterų yra 65, o gal ir daugiau. Ypatingai gražiai, TF tikslų apimtyje, veikia J. Lukšos vardo gimnazija Garliavoje, globojama dr. Nijolės Bražėnaitės, ir partizanovo vado Ramanausko vid. mokykla Alytuje, kurią įdrukinė A. Dundzila. Norėtume tikėti, kad per ateinančius metus šių mokyklų skaičius gerokai padidės, ir tikimės, kad išsivys lietuvių nepalėis tokios gražios progos užmegzti as-

meninį ryšį su Lietuva per jos šaujų jaunimą. Kad Lietuvos jaunimas žada gražiai ateiti, matyti iš TF jau trečius metus vykdomos programos apdovanoti pasižymėjusius viduriniųjų mokyklų ir gimnazijų abiturientus. Apdovanotieji rašė rašinius "Aš ir Lietuva". Štai vienos laimėtojos pavyzdys: "Aš nemažai praleidžiu laiko mokymuisi, kad galėčiau labiau suprasti mane supantį pasaulį, stengiuosi kuo daugiau sužinoti apie Lietuvos praeitį, nes žmogus iš tiesų save suvokia per tautą, nes ji suteikia asmeniui galimybę bręsti ir kurti..."

Šios kelionės į Lietuvą metu užmegzti ryšiai su ŠMM siekiant talkinti jai vykdančią "Patriotinio ugdymo" įgyvendinimo programą, per kurią gražiai jungiami pilietiškumo ir patriotinio ugdymo daviniai. Tais klausimais kalbėjau su viceministre Vaiva Vėbraite.

Užmegzti ryšiai su Lietuvoje plačiai skaitomu patriotiniu laikraščiu ir Lietuvos istorijos mokytojų asociacija.

Bus tęsiamos demokratijos puoselėjimo Lietuvoje programos, nes, kaip prezidentas Kazys Girnius yra pasakęs, "kovoti už demokratiją gali būti tik per vėlu, bet niekad ne per anksti".

Kun. Stasys Raila, Little Neck, NY, ilgametis "Darbininko" bičiulis, rėmėjas ir korespondentas, šiemet ir vėl apmokėjo prenumeratą su 115 dol. čekiu. **Nuoširdžiai dėkojame už dosnią paramą mūsų laikraščiu ir laukiame daugiau reportažų.**

Zigmas ir Marina Raulinaičiai, Manahawkin, NJ, šiemet ir vėl, kaip jiems įprasta, apmokėjo prenumeratą su 100 dol. čekiu. **Nuolatiniams mūsų spaudos palaikytojams dėkojame už paramą ir gražius linkėjimus.**

Gerbiame "Darbininko" skaitytojai ir mielieji rėmėjai! Apgailėtaudami prisipažįstame, kad šis stambiųjų rėmėjų sąrašas čia talpinamas pavėluotai; jie visi atrauja naujų rėmėjų. Metų laikotarpį. Pagal tradiciją juos dedame 8-tame puslapyje, bet dėl vietos stokos turėjome nulaukti (turėjome nemažai apmokamų skelbimų). Dar laukia daugiau nepaskelbtų stambiųjų rėmėjų, o taip pat ir pagrindinių rėmėjų sąrašas. (Rėmėjų sąrašą žiūr. 7 psl.)

Stefa Dimas, DDS, Middle Village, NY, šiemet dar padidino savo nuolatinę dosnią paramą, apmokėdamas prenumeratą su 125 dol. čekiu. **Nuoširdžiai dėkojame mūsų spaudos palaikytojai už nenutrūkstamą paramą.**

Vanda Sutkus, Edgewater, MD, šiemet ir vėl, kaip pernai, apmokėjo prenumeratą su 100 dol. čekiu. **Nuoširdžiai dėkojame už kasmetinę dosnią paramą.**

Anne T. Baronas, Colonia, NJ, šiemet ir vėl, kaip kasmet, apmokėjo prenumeratą su 100 dol. čekiu. **Nuoširdžiai dėkojame už nuolatinę mūsų spaudos stiprinimą.**

meninį ryšį su Lietuva per jos šaujų jaunimą.

Kad Lietuvos jaunimas žada gražiai ateiti, matyti iš TF jau trečius metus vykdomos programos apdovanoti pasižymėjusius viduriniųjų mokyklų ir gimnazijų abiturientus. Apdovanotieji rašė rašinius "Aš ir Lietuva". Štai vienos laimėtojos pavyzdys: "Aš nemažai praleidžiu laiko mokymuisi, kad galėčiau labiau suprasti mane supantį pasaulį, stengiuosi kuo daugiau sužinoti apie Lietuvos praeitį, nes žmogus iš tiesų save suvokia per tautą, nes ji suteikia asmeniui galimybę bręsti ir kurti..."

Šios kelionės į Lietuvą metu užmegzti ryšiai su ŠMM siekiant talkinti jai vykdančią "Patriotinio ugdymo" įgyvendinimo programą, per kurią gražiai jungiami pilietiškumo ir patriotinio ugdymo daviniai. Tais klausimais kalbėjau su viceministre Vaiva Vėbraite.

Užmegzti ryšiai su Lietuvoje plačiai skaitomu patriotiniu laikraščiu ir Lietuvos istorijos mokytojų asociacija.

Bus tęsiamos demokratijos puoselėjimo Lietuvoje programos, nes, kaip prezidentas Kazys Girnius yra pasakęs, "kovoti už demokratiją gali būti tik per vėlu, bet niekad ne per anksti".

Kun. Stasys Raila, Little Neck, NY, ilgametis "Darbininko" bičiulis, rėmėjas ir korespondentas, šiemet ir vėl apmokėjo prenumeratą su 115 dol. čekiu. **Nuoširdžiai dėkojame už dosnią paramą mūsų laikraščiu ir laukiame daugiau reportažų.**

Zigmas ir Marina Raulinaičiai, Manahawkin, NJ, šiemet ir vėl, kaip jiems įprasta, apmokėjo prenumeratą su 100 dol. čekiu. **Nuolatiniams mūsų spaudos palaikytojams dėkojame už paramą ir gražius linkėjimus.**

Gerbiame "Darbininko" skaitytojai ir mielieji rėmėjai! Apgailėtaudami prisipažįstame, kad šis stambiųjų rėmėjų sąrašas čia talpinamas pavėluotai; jie visi atrauja naujų rėmėjų. Metų laikotarpį. Pagal tradiciją juos dedame 8-tame puslapyje, bet dėl vietos stokos turėjome nulaukti (turėjome nemažai apmokamų skelbimų). Dar laukia daugiau nepaskelbtų stambiųjų rėmėjų, o taip pat ir pagrindinių rėmėjų sąrašas. (Rėmėjų sąrašą žiūr. 7 psl.)

Stefa Dimas, DDS, Middle Village, NY, šiemet dar padidino savo nuolatinę dosnią paramą, apmokėdamas prenumeratą su 125 dol. čekiu. **Nuoširdžiai dėkojame mūsų spaudos palaikytojai už nenutrūkstamą paramą.**

Vanda Sutkus, Edgewater, MD, šiemet ir vėl, kaip pernai, apmokėjo prenumeratą su 100 dol. čekiu. **Nuoširdžiai dėkojame už kasmetinę dosnią paramą.**

Anne T. Baronas, Colonia, NJ, šiemet ir vėl, kaip kasmet, apmokėjo prenumeratą su 100 dol. čekiu. **Nuoširdžiai dėkojame už nuolatinę mūsų spaudos stiprinimą.**

SKELBIMAI

27 centai skambinant į Lietuvą, 5,5 cent. JAV. 24 val. per parą, 7 dienas per savaitę, 6 sekundžių intervalai. Jokių mėnesinių mokesčių. Tikslus apskaičiavimas. Kokybiškiausios ryšys. Paslauga be apgaulės. Kreipkitės vakarais į TRANSPPOINT atstovą su 8 metų patirtimi tarptautiniuose ryšiuose. Tel. 708-386-0556. TRANSPPOINT - patikimiausias ryšys su Lietuva bei visu pasauliu!

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimose. Turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Tel. (516) 377-1401. (sk)

Lietuvis, lauko priežiūros darbu (landscaping - maintenance) bendrovės savininkas Washington, DC, ieško dviejų darbininkų, kurie galėtų atlikti lauko priežiūros darbus. Pradinis mokestis \$6.00 į val. ir viršvalandžiai. Reikalingas darbo leidimas. Suteikiama pigus butas - 130 dol. mėnesiui. Tel. (202) 244-2373.

Butai pensininkams, modernūs, erdvūs, lietuviškoje aplinkoje, Marijos Nekalto Prasišėjimo seserų globoje. Pasinaudokite šia proga, kreipkitės: Villa Maria, P. O. Box 155, Thompson, CT 06277.

Išnuomojamas pilnai apstatytas butas savaitgaliams arba ilgesniam laikui **Catskill kalnuose**, netoli Belleaire, NY, gražioje vietovėje, netoli ski lift. Du miegamieji su paklotom lovom, virtuvė su indais ir šaldytuvu, salonas su TV, vonios kambarys su "Whirl-pool". Skambinti tel. (718) 777-2768 arba (845) 254-4545. E-mail: kjkatinas@earthlink.net

SIŪLOMI geri darbai moterims iš Lietuvos: dirbti vaikų auklėmis arba namų šeimininkėmis. Atlyginimas nuo 350 dol. iki 450 dol. savaitę. Galima gyventi šeimose. Skambinti Joanai 718-894-1352. (sk.)

Kretingos pranciškonų labdaros valgyklai, kuri buvo aprašyta DARBININKO Nr. 29, aukojos:

K. Krivickienė, Richmond Hill, NY, aukoja 50 dol.

Julianna Chapukas, Sunny Hills, FL, aukoja 20 dol.

Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi aukas siųsti:

Franciscan Fathers
361 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Pažymėkite, kad tai Jūsų auka Kretingos vienuolyno labdaros valgyklai.

Naujai atvykusiems lietuviams surandamus darbus, padedam susitvarkyti dokumentus (vairuotojo pažymėjimą, asmeninės identifikacijos kortelę ir t.t.). Kreiptis tel. (917) 568-8496 (dieną); (908) 245-6718 (vak.). (sk.)

"Vilties" siuntinių agentūra praneša, kad konteineriai su siuntėju šventinėmis dovandomis pasiekė Lietuvą ir siuntiniai išvežti gavėjams.

Sekantis VILTIES agentūros konteineris numatytas išsiųsti **2001 m. kovo mėn. pabaigoje.**

VILTIES siuntinių agentūros atstovas New Yorke yra **Algis Jankauskas**, tel. 718-849-2260.

Atlantic Express Corp., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovė, vėl priims siuntinius **šeštadienį, 2001 kovo 17 d. nuo 12 iki 1 val. p.p.** Kultūros Židinio kieme. Dėl informacijų skambinkite tel. 1-888-205-8851.

Išnuomuoju nebrangiai 2 kambarius savo bute Ridgewood rajone vienai moteriai arba moteriai ir vaikui iki 18 metų. Galima naudotis virtuve. Skambinti 718-386-5450. (sk.)